

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Sekizinci İnikat

30.XI.1959 Pazartesi

Münderecat

	Sayfa	Sayfa
1. — Sabık zabıt hulâsası	218:220	man Kanununun 35 ne maddesinin ikinci fıkrasının tadili hakkında kanun teklifi ve Dahiliye, Ziraat ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/168)
2. — Havale edilen evrak	220	239
3. — Yoklama	221	
4. — Riyaset Divanının Heyeti Umumiyye mâruzatı	221	6. — Sualler ve cevaplar
1. — Sivas Mebusu Turhan Feyzioğlu ve 27 arkadaşının, 5545 sayılı Milletvekilleri Seçimi Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifinin Muvakkat Encümene havalesine dair takriri (2/360, 4/150)	221	A — Tahrirî sualler ve cevapları
2. — Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 28 ne maddesinin tadili hakkında kanun lâyihası ve Ziraat, Ticaret, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/244)	238:239	1. — Hatay Mebusu Ahsen Aral'ın, İskenderun ve civarında yabancıların ikametlerine ne zaman müsaade olunacağına dair sualine Dahiliye Vekili Namık Gedik'in, tahrirî cevabı (7/385)
3. — Selimbeyzade Ömer Kaptan'a vatanî hizmet tertibinden maaş tahsisi hakkında kanun lâyihası ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/146)	239	2. — Ankara Mebusu Selim Soley'in, gemi getirmek üzere yabancı memlekete gönderilen personele verilmesi icabeden paraların ne zaman ödeneceğine dair sualine Millî Müdafaa Vekili Etem Menderes'in takrirî cevabı (7/433)
4. — Sinob Mebusu Ömer Özen'in, Or-		3. — Ankara Mebusu Ahmet Üstün'ün, Çatalağzı elektrik hattından Kalecik kazasına cereyan verilmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair sualine Sanayi Vekâleti Vekili Sebati Ataman'ın tahrirî cevabı (7/574)
		4. — Van Mebusu Sait Erdinç'in, 1950 - 1960 ders yılında nerelerde Akşam Kız

Sanat Okulu açılacağına dair sualine Marif Vekâleti Vekili Tevfik İleri'nin tahriri cevabı (7/583) 242:243

5. — Van Mebusu Ferid Melen'in, Doğu - Anadolu'da hayvan alım satımında husule gelen durgunluğun giderilmesi için bir tedbir düşünülüp düşünülmediğine

dair sualine Ticaret Vekili Hayrettin Erken'in tahriri cevabı (7/585) 243:244

6. — Ankara Mebusu Ahmet Üstün'ün, 1958 - 1959 yılları içinde PTT ücretlerine ne nispette zam yapıldığına dair sualine Münakalât Vekili Muzaffer Kurbanoglu'nun tahriri cevabı (7/590) 244:245

1. — SABIK ZABIT HULÂSASI

İçel Mebusu Yakup Karabulut'un, Yedek subay ve askerî memurlar hakkındaki 1076 sayılı Kanuna ek kanun teklifi ile,

Yedek subay ve yedek astsubaylar hakkındaki kanun teklifi, talebi üzerine geriverildi.

Burdur Mebusu Fethi Çelikbaş ve üç arkadaşının, Milletvekili Seçimi Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifinin, Milletvekilleri Seçimi Kanununun tadiline dair kanun lâyihasını müzakere etmek üzere kurulmuş bulunan Muvakkat Encümeninde görüşülmesi kabul olundu.

Tokad Mebusu Bekir Şeyhoğlu'nun, Turhal Belediye Reisinin seçilmemesi sebebine dair Dahiliye Vekilinden olan şifahi suali, kendisi imkatta hazır bulunmadığından tahriri suale inkılâbeti.

Adana Mebusu Suphi Baykam'm, Bigadiç, İvrindi ve Sındırgı belediyelerinde reis seçimine neden müsaade olunmadığına dair şifahi sualine Dahiliye Vekili Namık Gedik cevap verdi.

Ankara Mebusu İsmail İnan, müzakere esnasında konuşan hatibin sözünü kesmek suretiyle müzakerenin selâmetini ihlâl ettiğinden kendisine, Riyasetçe iki ihtar cezası verildi.

Mardin Mebusu Mehmet Kâmil Boran'ın, Galata - Beyoğlu tünelinin hizmete kapatılması sebebine dair şifahi sualine Münakalât Vekili Muzaffer Kurbanoglu,

Ordu Mebusu Ferda Güley'in, 49 neu dönem Yedek Subay Okuluna celbedilmiş bulunanlar-

dan bir kısmının kur'a çektilirip mütaakıp devreye bırakılacaklarının doğru olup olmadığına dair şifahi sualine Millî Müdafaa Vekili Etem Menderes,

Mardin Mebusu Mehmet Kâmil Boran'ın, Şırayı Devletin 1957 yılı faaliyeti hakkında Başvekiliden şifahi sualine Devlet Vekili İzzet Akçal,

Zonguldak Mebusu Avni Yurdabayrak'm, Zonguldak maden işçilerinin ücretlerine zam yapıp yapılmıyacağına dair şifahi suali ile,

Ankara Mebusu Recep Dengin'in, Makina Yedek Parçaları T. A. Şirketinin 1957 zararına dair şifahi sualine Sanayi Vekâleti Vekili Sebati Ataman ayrı ayrı cevap verdiler.

Göhlisar'ın Armutlu mahallesinden Şakiroğlu, Ayşe'den doğma 1336 doğumlu Hüseyin Erarı'nın affına dair kanun teklifinin birinci müzakeresi bitirildi.

Sigorta şirketlerinin murakabesi hakkındaki kanun lâyihasının maddelerine geçildi.

30. XI. 1959 Pazartesi günü saat 15 te toplanılmak üzere İnikada nihayet verildi.

Reisvekili Kâtip
Kayseri Mebusu Kütahya Mebusu
İbrahim Kirazoğlu Kemal Özer

Kâtip
Antalya Mebusu
Attilâ Konuk

SUALLER

Şifahi Sualler

1. — Sivas Mebusu Nüzhet Çubakçı'nun, Dahiliye Vekiline 15. IX. 1958 tarihinde Sivas ve kazalarında yaptığı gezide kimlerin refakat ettiğine dair şifahi sual takriri Dahiliye Vekâletine gönderilmiştir. (6/429)

2. — Zonguldak Mebusu Mustafa Saraç'ın, Zonguldak Maden İşçileri Sendikası Başkanvekili ve Türkiye Maden İşçileri Federasyonu Genel Sekreterinin işçi mümessilliği sıfatının kaldırıldığına doğru olup olmadığına dair şifahi sual takriri Çalışma Vekâletine gönderilmiştir. (6/430)

3. — Zonguldak Mebusu Necati Diken'in, Zonguldak Kömür İşçilerinin ücretlerinde asgari seviyelerin tesbit edilip edilmeyeceğine dair şifahi sual takriri Çalışma Vekâletine gönderilmiştir (6/431)

4. — Zonguldak Mebusu Mustafa Saraç'ın, Zonguldak'ın Kozlu Nahiyesi Belediye Meclisince Belediye Reisi hakkında ne sebeple kıyayetsizlik reyi verildiğine dair şifahi sual takriri Dahiliye Vekâletine gönderilmiştir. (6/432)

5. — Urfa Mebusu Esat Mahmut Karakurt'un, İstinye'deki yüzer havuzun batışından kimlerin mesul olduğuna dair şifahi sual takriri Münakalât Vekâletine gönderilmiştir (6/433)

6. — Maraş Mebusu Emin Soysal'ın, Amerika'dan başka bazı yabancı memleketlerden her nevî kitap, dergi ve gazete getirilmesinin yasak edildiğinin doğru olup olmadığına dair şifahi sual takriri Başvekâlete gönderilmiştir. (6/434)

7. — Ordu Mebusu Muammer Tekin'in, Sinob'un merkez kazasına bağlı Kabalı nahiye merkezinin Ahmetli mevkiine nakline neden lüzum görüldüğüne dair şifahi sual takriri Dahiliye Vekâletine gönderilmiştir. (6/435)

Tahrirî sualler

1. — Kars Mebusu Sırrı Atalay'ın, düşüp parçalanmış Sev uçağının Türk Havayollarına kaç liraya mal olduğuna dair tahrirî sual takriri Münakalât Vekâletine gönderilmiştir. (7/666)

2. — Adana Mebusu Kemal Sarıbrahimoğlu'nun, Metal Sanayi Anonim Şirketinin işçilerine imzalatmakta olduğu taahhütnameye dair tahrirî sual takriri Çalışma Vekâletine gönderilmiştir. (7/667)

3. — Adana Mebusu Kemal Sarıbrahimoğlu'nun, Sanayi Vekâleti eski Müsteşarına kart vahit ve döküm piki fiyatı üzerinden pik boru ve malzeme verildiğinin doğru olup olmadığına dair tahrirî sual takriri Sanayi Vekâletine gönderilmiştir. (7/668)

4. — Ordu Mebusu Ferda Güley'in, Behçet Kemal Çağlar'ın, İstanbul Radyosundaki işinden çıkarılması sebebine dair tahrirî sual takriri Basın - Yayın ve Turizm Vekâletine gönderilmiştir. (7/669)

5. — Sivas Mebusu Halim Ateşalp'ın, Sivas'ın köy ve kaza merkezlerinde hangi cami yaptırma derneklerine ne kadar para yardımı yapılacağına dair tahrirî sual takriri Başvekâlete gönderilmiştir. (7/670)

6. — Tokad Mebusu Şahap Kitapçı'nın, Bedii Faik'in «Ay Bizimdir» isimli romanının tefrika edileceğine dair olan ilânının İstanbul ve Ankara Radyo idareleri tarafından kabul edilmediğinin doğru olup olmadığına dair tahrirî sual takriri Basın - Yayın ve Turizm Vekâletine gönderilmiştir. (7/671)

7. — Tokad Mebusu Şahap Kitapçı'nın, «Büyük Doğu» mecmuası sahibine para yardımı yapıldığının doğru olup olmadığına dair tahrirî sual takriri Başvekâlete gönderilmiştir. (7/672)

8. — Kars Mebusu Sırrı Atalay'ın, DDY. İşletmesi için mubayaaya teşebbüs edilen 90 tane dizel lokomotifine dair tahrirî sual takriri Münakalât Vekâletine gönderilmiştir. (7/673)

9. — Burdur Mebusu Âlim Sipahi'nin, Sarayköy pamuk müstahsılı alacaklarının ne zaman ödeneceğine dair tahrirî sual takriri Ticaret Vekâletine gönderilmiştir. (7/674)

10. — Kars Mebusu Mehmet Hazer'in, halen kaç belediye başkanlığının vekâletle idare edildiğine dair tahrirî sual takriri Dahiliye Vekâletine gönderilmiştir. (7/675)

11. — Ordu Mebusu Ferda Güley'in, Basın Kanununun tadilinden sonra kaç neşir yasağı kararı verildiğine dair tahrirî sual takriri Adliye Vekâletine gönderilmiştir. (7/676)

12. — Ankara Mebusu İsmail İnan'ın, Zonguldak'ın Çaycuma kazasına bağlı Basat köyü okulu inşaatına dair tahrirî sual takriri Maarif Vekâletine gönderilmiştir. (7/677)

13. — Burdur Mebusu Âlim Sîpahi'nin, Denizli vilâyet merkezine bağlı Alikurt köyünde ilkokul binası inşaatına ne zaman başlanacağına dair tahrirî sual tavriri, Maarif Vekâletine gönderilmiştir. (7/678)

14. — Kırşehir Mebusu Fazıl Yalçın'ın, Antalya'nın Kaş kazasıyla Kalkan nahiye merkezi ve Kalkan nahiyesi ile Elmalı kazası arasındaki karayollarının inşasına ne zaman başlanacağına dair tahrirî sual tavriri Nafia Vekâletine gönderilmiştir. (7/679)

15. — Kars Mebusu Osman Yeltekin'in, 1958

malî yılında Kars vilâyeti dâhilindeki camiler için tahsis edilen paranın miktarına dair tahrirî sual tavriri Başvekâlete gönderilmiştir. (7/680)

16. — Tokad Mebusu Faruk Ayanoğlu'nun, Mudanya civarında temeli atılan Jüt Fabrikası inşaatının ne safhada olduğuna dair tahrirî sual tavriri Sanayi Vekâletine gönderilmiştir. (7/681)

17. — Tokad Mebusu Bekir Şeyhoğlu'nun, Turhal Belediye Reisinin seçilmemesi sebebine dair tahrirî sual tavriri Dahiliye Vekâletine gönderilmiştir. (7/682)

2. — HAVALE EDİLEN EVRAK

Teklifler

1. — Sivas Mebusu Turhan Feyzioğlu ve 29 arkadaşının, 5545 sayılı Milletvekilleri Seçimi Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi (2/366), (Teşkilâtı Esasiye, Dahiliye ve Adliye encümenlerine).

2. — Tokad Mebusu Faruk Ayanoğlu'nun, 1108 sayılı Maaş Kanununa müzeyyel 1574 sayılı Kanunun ikinci ve aynı kanunun 3969 sayılı Kanunla muaddel 3 ncü maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi (2/367), (Millî Müdafaa, Maliye ve Bütçe encümenlerine)

3. — Zonguldak Mebusu Mustafa Saraç ve Ankara Mebusu İsmail İnan'ın, 3008 sayılı İş Kanununun muaddel 16 ncı maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi (2/368), (Çalışma Encümenine)

Tezkere

4. — İnhisarlar Umum Müdürlüğü 1957 malî yılı hesabı katîsine ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reisliği tezkeresi (3/502), (Divanı Muhasebat Encümenine).

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 15,10

REİS — Reisvekili İlhan Sipahioğlu

KÂTIPLER : Attilâ Konuk (Antalya), Hakkı Kurmel (Kayseri)

3. — YOKLAMA

REİS — Yoklama yapacağız efendim.
(Maraş mebuslarına kadar yoklama yapıldı.)

REİS — Celseyi açıyorum.

4. — RİYASET DİVANININ HEYETİ UMUMİYEME MÂRUZATI

1. — *Sivas Mebusu Turhan Feyzioğlu ve 27 arkadaşının, 5545 sayılı Milletvekilleri Seçimi Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifinin Muvakkat Encümende görüşülmesine dair takriri (2/360, 4/150)*

REİS — Takriri okuyoruz efendim.

Yüksek Reislığe

5545 sayılı Milletvekilleri Seçimi Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında

arkadaşlarımla birlikte Riyasete takdim ettiğim kanun teklifimin evvelâ Seçim Kanunu tadil tasarisını incelemek üzere kurulmuş olan Geçici Komisyona (Muvakkat Encümene) havalesini arz ve teklif ederim.

Sivas Mebusu
Turhan Feyzioğlu

REİS — Takriri reynize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir. Kanun teklifi Muvakkat Encümene verilmiştir.

5. — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1. — *Sigorta şirketlerinin murakabesi hakkında kanun lâyihası ve Ticaret ve Adliye encümenleri mazbataları (1/120)*

REİS — Geçen İnikatta maddelere geçilmesi kabul edilmişti. Şimdi birinci maddeyi okuyoruz.

Sigorta şirketlerinin murakabesi hakkında Kanun

Umumi hükümler
Kanunun şümülü

MADDE 1. — Sigorta şirketleri ve istihsal organları bu kanun hükümleri dairesinde Ticaret Vekâleti tarafından murakabe olunur.

Sosyal sigorta müesseseleri kendi hususi kanunlarına tâbidir.

REİS — Asum Eren, buyurun.

ASIM EREN (Niğde) — Muhterem arkadaşlar; Meclisi Âlinin güzel bir ananesi olarak geçen sene koyduğu, bir usul ile meselâ İskân Kanunu ile köy kanunu lâyihalarının tetkikinde ilim adamlarının reyleri alınmakta idi. Maalesef bu kanun lâyihasının hazırlanmasında sigorta ile ilgili ilim branşlarındaki profesörlerin, mütehassısların hiçbirisinin reyleri alınmadığı, gerek elimizdeki esbabı mucibenin ve gerekse mazbatanın tetkikinden anlaşılmaktadır.

Neden Hükümet veya bu lâyihayı tetkik eden Ticaret ve Adliye encümenleri de ilim adamlarının, profesörlerin mütalâasını almamışlardır? Bunları anlamak istiyorum.

FERİD MELEN (Van) — Söz istiyorum.

REİS — Buyurun Ferid Melen.

FERİD MELEN (Van) — Bir noktanın encümen tarafından aydınlatılmasını, izah edilmesini temin için söz almış bulunuyorum.

Birinci maddede «sigorta şirketleri ve istih-sal organları» ibaresi, Hükümet metninde yok-tur. Bunu Ticaret Encümeni koymuştur. «İstih-sal organları» ne demektir? Bunu tarif eden, unsurlarını sayan başka bir hüküm de bulun-amadığına göre «istih-sal organları» tâbirinden neyin kastedildiğinin ifade edilmesinde fayda vardır. Meselâ şubeler, acentalar, prodüktörler, eksperler, tellallar buna dâhil midir? Yoksa si-gorta şirketlerinin memurları bunun dışında mıdır? Bu nokta izah edilir ve zapta geçirilir-se tatbikatta, zannederim, çok faydalı olur.

REİS — Encümen.

ADLIYE ENCÜMENİ MABZATA MU-HARRİRİ VACİD ASENSA (Balıkesir) — Ka-nun lâyihasının hazırlanmasında ilmi tetkikat yapılmış ve profesörlerden de mütalâalar alm-mak suretiyle metinler tesbit edilmiştir.

(İstih-sal organları) na aidolarak tevehh edi-len suale gelince; bunlardan kasıt, acentalar ve prodüktörlerin olup mensupları ecirler, me-murlar ve diğer müstahdemler bu tâbirin dı-şında kalmaktadırlar.

REİS — Başka söz isteyen olmadığına gö-re maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul eden-ler.. Etmeyenler.. Madde kabul edilmiştir.

Sigorta muameleleri yapabilecek şirketler

MADDE 2. — Bu kanun hükümleri muc-i-bince sigorta muameleleri yapabilmek için şir-ket nev'inin anonim veya karşılıklı sigorta «mütuel» olması lâzımdır.

Anonim şirket halinde kurulanların öden-miş asgari sermayesi 1 000 000 lira olacaktır.

Karşılıklı sigorta şirketleri kooperatif esa-sına göre kurulur. Bunların asgari ortak adedi yüz kişi olup; tâbi olacakları sair şartlar Ti-carete Vekâleti tarafından tanzim kılınacak ni-zamnâmede gösterilir.

Karşılıklı sigorta şirketlerinin tatbik ede-cekleri tarife ayarlamaları Ticaret Vekâletince tasdik olunur.

Yabancı sigorta şirketlerinin Türkiye'de faa-liyette bulunabilmek için tâbiyetlerini taşıdik-ları memleket kanunlarına göre anonim veya kooperatif şirket muadili bir statüye sahibolma-ları mecburidir.

REİS — Madde hakkında söz isteyen varmı? Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Ka-bul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Sigorta şirketlerine ruhsat verilmesinde aranan şartlar

MADDİ 3. — Sigorta şirketleri muamele-ye başlamak için :

a) 2 nci madde hükümlerinin yerine geti-rildiğini,

b) Bu kanun hükümleri dairesinde tevdi-i-ecabeden sabit teminatın tesis edildiğini,

c) Ferdî ve kollektif hayat sigortalarında kullanılacak vafiat ve malûliyet tablolarını, ko-mütasyon cetvellerini, sâfi prim ve tarife primi formül ve cetvellerini, tenzil, iştirâ ve ikraz muamelelerine mütâallik esaslarını, temettüata iştirak şartı ile akdolunan sigortalarda temettüa-tın hesap tarzı ile tevzi suretlerini, rant ve ka-pital taahhütlerine ait riyazi ihtiyat ve muâl-lâk hasar formülleriyle bu hesaplara tatbik olu-nacak teknik faiz nispetlerini,

d) Hayat branşı dışında kalan, nakliyat branşında % 25 ve diğerlerinde % 33 1/3 ten aşağı olmamak üzere işliyecek sigorta müddet-lerine mahsus olarak bilânço tarihinde prim ih-tiyatları ayıracığını ve iş-tigal edilen her branşa ait konservasyon hadlerini gösterir tablolarını,

Ticaret Vekâletine tevdi ederek ruhsatname almaya ve usulü dairesinde tescil ve ilân ettir-meye mecburdurlar.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? Buyurun Sefer Eronat;

SEFER ERONAT (Yozgad) — Muhterem arkadaşlar, maddenin ifadesinde bir değişiklik yapılmasını arzu etmekteyim ve bu hususu da şu şekilde arz edeceğim.

Kendi sigorta işleri âmme hizmeti mahiye-tine geçmiş bulunan bâzı memleketler vardır. O memleketlerden gelecek bir yabancı sermaye-nin memleketimizde bir sigorta şirketti kur-mak istemesi hali bu madde kanuniyenin hük-müne uymıyacağından, yabancı sermayenin yur-dumuza gelmesini teşvik eden kanuna göre böy-le bir sermayenin bu madde muvacehesinde gel-mesine imkân hâsil olmayacaktır.

Sonra (d) fıkrasının sonunda (olan) keli-mesi vardır. (Emniyeti suiistimal, dolandırıcı-lık, hırsızlık, zimmet, ihtilâs ve sahtekârlık

suçları ile mahkûm olmadığına dair olan.) Ne demek? İfade düşük... (Şirketin mensubolduğu memleket) şeklinde tebdilen ve tashihan yazılmasını muvafık bulmaktayım, arz ederim.

REİS — Encümen.

ADLİYE ENCÜMENİ MAZBATA MUHARRİRİ VACİD ASENA (Balıkesir) — Sefer Eronat arkadaşımızın ileti sürdüğü mütalâalar biraz evvel kabul buyurulan 2 nci maddeye temas etmektedir. Bu itibarla kanunun 2 nci müzakeresinde teklifini usulü daire-sinde Meclise arz etmesini istirham ederim.

Yine beyanatında 4 ncü maddenin (D) fıkrasındaki bir tadile temas buyurdular. Orada bir matbaa hatası vardır, (olan) değil (O) olacak. Mürettip hatasıdır. Esasen metinde kırmızı kalemlle, manzuru âliniz olduğu üzere tashihi yapılmıştır ve sırası geldiğinde tashihi şekilde okunarak Heyeti Umumiyeye arz edilecektir.

REİS — Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Yabancı şirketlere ruhsatname verilmesinde aranan şartlar

MADDE 4. — Yabancı sigorta şirketleri ruhsatname alabilmek için 3 ncü maddede yazılı vesikalardan başka :

- Statülerinin aslı ile tercümelerinin tasdikli ikişer nüshasını,
- Memleketlerinin sigorta mevzuatına göre kurulmuş bulduklarını ve icra etmek istedikleri muamelâtı kendi memleketlerinde on sene-den beri fiilen ve aynı unvan altında yapmakta bulduklarını müsbit resmî vesikalar ile son üç senelik bilânçolarını,
- Türk sigorta şirketlerinin de o memleketlerde çalışabilmelerinin teviz edildiğini mübeyyin, salâhiyetli makam tarafından verilmiş olan bir vesikayı,
- Türkiye Umumi Vekilinin hüviyetini mübeyyin salâhiyetli mercilerden alınmış vesika ile, tasdikli vekâletnamesi aslı ve iki nüsha mu-saddak tercümesini ve yabancı memleket tâbiyetinde bulunan Umumi Vekilin iflâs etmediğini, emniyeti suiüstimal, dolandırıcılık, hırsızlık, zimmet ihtilâs ve sahtekârlık suçları ile mahkûm olmadığına dair o memleketin salâhiyetli mercilerinden alınmış ve Türk sefaret veya konsoloslukları tarafından tasdik edilmiş vesika-

larla, Türkiye'de ikamet edenlerden ise mahkû-miyetleri bulunmadığına dair Cumhuriyet müd-deiumiliklerinden alınmış vesikayı,

e) Tebligat ve takibata esas olmak üzere ka-nuni ikâmetgâh adresini,

Ticaret Vekâletine tevdi etmeye ve bildir-meye mecburdurlar.

REİS — Söz itiyen var mı? Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum : Kabul edenler. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Ruhsatname talebinin kabulü

MADDE 5. — Ticaret Vekâleti 3 ve 4 ncü maddelerde yazılı vesaikin tetkiki üzerine ve icabı halinde yapacağı tahkikat neticesine göre, her brans için ayrı ayrı ruhsatname verilmesi hususunda takdir hakkını haizdir.

REİS — Söz istiyen yok. Maddeyi reyinize arz ediyorum : Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Yabancı şirketler için mütekabiliyet esasları

MADDE 6. — Türkiye'de çalışmakta olan veya çalışmak istiyen yabancı sigorta şirketleri-nin mensuboldukları memleketlerde, Türk sigor-ta şirketlerinin çalışmak istemeleri halinde, o memleketler mevzuatına göre tâbi olacakları şart-lar, bu kanunun yabancı sigorta şirketleri için vaz'ettiği şartlardan daha ağır olduğu veya bilâ-hara ağırlaştığı takdirde, Ticaret Vekâleti bilmu-kabele alâkalı yabancı sigorta şirketlerinden aynı şartları yerine getirmelerini isteyebilir ve bu tale-be uymayanların ruhsatnamelerini iptal edebilir.

REİS — Söz istiyen yok. Maddeyi reyinize arz ediyorum : Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Umumi vekiller

MADDE 7. — Yabancı sigorta şirketleri, Türkiye Cumhuriyetinin meriyette bulunan veya meriyete vaz'edilecek olan kanun, nizamname, kararname, talimatname ve sair mukarrerat hü-kümleri dairesinde işlerini yürütmek, şirketin kanuni mümessili sıfat ve salâhiyetini haiz ve her türlü muamelelerden mesul olmak üzere bir umumi vekil tâyin edecoklerdir.

Umumi vekilin tâyini keyfiyeti Ticaret Vekâ-letinin tasvibi ile tekemmül eder.

Yabancı sigorta şirketleri, Türkiye'de yapa-

oakları muamelelere mütaallik bilcümle kayıt, hesap, defterler ile bunlara müteferri vesikalari, hayat sigortalarında karşılık hesapları ve envanter kartlarının aynı veya bordrolarını umumi vekilin faaliyet icra ettiği dairede bulundurlar.

REİS — Söz istiyen yok. Maddeyi reynize arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Umumi vekâletnamenin şümülü

MADDE 8. — Yabancı sigorta şirketlerinin umumi vekillerine verecekleri vekâletnameler :

a) 7 ne maddenin birinci fıkrasında yazılı hususları,

b) Sigorta muamelelerinden doğan dâvalarda dâvaci, dâvalı veya üçüncü şahıs sıfatıyla; dâvayı kabul, dâvadan feragat, sulh ve ibra gibi kanunen salâhiyeti mahsusa itasına mütevakf bulunan hususları da ifaya mezun olduklarını,

c) Akdolunacak bilûmum sigorta mukavele-namelerini doğrudan doğruya imza etmeye, hasar bedellerini ve sair tediya merkezlerinden sormaksızın ödemeye salâhiyetli bulduklarını,

d) Türkiye'nin her yerinde acentalar ve tâli acentalar tesis ve tâyin edebileceklerini,

e) Umumi vekilin bulunmadığı ahvalde, kendisinin haiz olduğu hak ve salâhiyetler ile aynı evsafı haiz vekil tâyinine izinli olduklarını ihtiva edecektir.

Bu vekâletnameler masrafları şirketçe veril-mek suretiyle, Ticaret Vekâleti tarafından ilân olunur.

REİS — Söz istiyen yok. Maddeyi reynize arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İstihsal teşkilâtı

MADDE 9. — Sigorta şirketlerinin memleket içerisinde açacakları şube ve acentalıklar için ve-niden ruhsatname almalarına lüzum yoktur.

Ancak; umumi, hususi, tâli veya alelîtlak acentalığa tâyin olunacak kimselerin iflâs etme-diğine ve emniyeti suiistimal, dolandırıcılık, hır-sızlık, zimmet, ihtilâs ve sahtekârlık suçlarıyla mahkûm bulunmadıklarına dair Cumhuriyet Müddeiumumiliklerinden alınmış vesikanın ibraz edilmesi lâzımdır.

Acentalıklara verilecek salâhiyetlerin hudut ve şümülü muameleye başlamadan önce, mahal-linde usulî dairesinde tescil ve ilân olunur.

REİS — Söz istiyen yok. Maddeyi reynize arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değişikliklerin bildirilmesi

MADDE 10. — Bu kanunun 3, 4, 7, 8 ve 9 neu maddelerinde yazılı hususlarda vukua ge-lecek bilcümle değişikliklerin on beş gün için-de Ticaret Vekâletine bildirilmesi mecburidir.

Ticaret Vekâleti lüzum gördüğü hallerde bu değişikliklerin tescil ve ilânını talebeder.

REİS — Söz istiyen yok. Maddeyi reynize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yabancı şirketlerin merkezlerine ait değişikliklerin bildirilmesi

MADDE 11. — Yabancı sigorta şirketleri, başka bir şirketle birleşmeleri veya faaliyet-lerini tatil veyahut iflâs etmeleri hallerinde bunları derhal Ticaret Vekâletine yazı ile bil-dirmeye mecburdurlar.

Vekâlet bu değişiklikleri tetkik ile icabın-da haklarında 20 ilâ 25 ne maddeler hüküm-lerini tatbik eder.

REİS — Söz istiyen yok. Maddeyi reynize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sabit ve mütehavvil teminat

MADDE 12. — Sigorta şirketleri yapacak-ları sigorta akitleri dolayısıyla sigortalılarına vâkı taahhütlerine karşılık olmak üzere Tica-ret Vekâleti emrine biri sabit diğeri mütehavvil iki nevi teminat göstermeye mecburdurlar.

I - Sabit teminat:

Yangın branşı için	75 000
Hayat branşı için	75 000
Nakliyat branşı için	50 000
Kaza branşı için	100 000 liradır.

Ticaret Vekâletince hazırlanacak nizamna-medde bu branşlardan her birine giren sigorta neveleri tadad olunur. Bu tadat dışında kalan her müstakil branş için tesisi icabeden sabit teminat 25 000 liradan ibarettir.

Su kadar ki, yalnız bir branşta çalışmak istiyen sigorta şirketlerinin verecekleri sabit teminat miktarı 150 000, yalnız iki branşta çalışmak istiyen şirketlerin 200 000, yalnız üç

başta çalışmak isteyen şirketlerin 250 000 liradır.

II - Mütahavvil teminat :

a) Hayat branşı için, alâkalı şirketin Türkiye dâhilinde akdetmiş olduğu hayat sigortalarının sâfi primleri üzerinden her hesap senesi sonunda, tesis etmiş bulunacağı riyazi ihtiyatlar baliğinden, hayat poliçeleri üzerine yapılmış olan ikrazlar ile riyazi ihtiyat hesabında senelik olarak nazarı itibara alınmış primlerin henüz vâdesi gelmemiş kısımları çıkarıldıktan sonra kalan bakiye ile hayat muallâk tazminatları ve tahakkuk etmiş temettü hisseleri yekûnudur.

Cari sene içerisinde akdedilen ve istisnai ehemmiyet arz eden hayat sigortaları dolayısıyla Ticaret Vekâleti her zaman hayat mütahavvil teminatının itmamını sigorta şirketlerinden talebedebilir.

b) Diğer sigorta branşları için, şirketin son hesap senesi zarfında Türkiye'de akdetmiş olduğu sigortalardan fesih ve iptal edilenlere aidolanları çıkarıldıktan sonra kalan primler baliğinin yüzde beşidir.

Ancak, hayat branşı hariç, her branş için yatırılacak mütahavvil teminat o branş için tesis edilmiş olan sabit teminatın yüzde ellisinden az olamaz.

Mütahavvil teminat akçelerinin hesabında primlerin müteaddit reassürörler beyninde tevzi edilmiş olması nazarı itibara alınmaz.

Ticaret Vekâleti lüzum gördüğü hallerde hayat branşı hariç bu nispeti dört misline kadar arttırarak altı ay içinde teminatın tamamlanmasını talebedebilir.

REİS — Söz isteyen yok. Maddeyi reynize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teminat karşılıklarının tesisi

MADDE 13. — Sigorta şirketleri mütahavvil teminat karşılıklarını, en geç hesap senesini takibeden beşinci ayın sonuna kadar tesis veya ikmale mecburdurlar. Ticaret Vekâletince yapılacak tetkikler neticesinde mütahavvil teminat karşılıklarında her hangi bir noksanlık tesbit olunduğu takdirde alâkalı şirket, keyfiyetin kendisine vekâletçe tebliğinden itibaren bir ay içinde bu noksanlığı ikmale mecburdur. Vekâ-

let lüzum gördüğü takdirde bu müddeti uzatabilir.

Tesis edilen karşılıkların tutarı, ayrılması gereken mütahavvil teminat miktarından fazla ise, fiyat temevvücat marjı olarak vekâletçe tesbit edilecek nispete tekabül eden miktar düşüldükten sonra, fazlası Ticaret Vekâletince verilecek izinle serbest bırakılır.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teminat akçelerinin kullanılması

MADDE 14. — Teminat akçeleri hangi branş için tesis edilmiş ise evveleminde bu kısım için teminat olarak kullanılır.

Fesih, tasfiye ve iflâs halinde her sigorta branşı alacaklılarının o branş teminatı üzerindeki rüçhan hakkı mahfuz olmak kaydıyla teminat akçelerinin bakiyelerinden hâsıl olan yekûn kül halinde açık kalacak sigorta taahhüt ve vecibelerinin gâmeten karşılığıdır.

Teminat akçeleri, şirketin sigorta taahhüt ve vecibeleri tamamen ifa edilmedikçe, başka alacaklar için karşılık tutulamıyacağı ve haczedilemeyeceği gibi, yabancı bir memlekette açılacak iflâs masasına da sokulamaz.

Bilûmum sigorta taahhüt ve vecibelerini tamamen ifa ettiği tesbit olunan sigorta şirketlerinin teminat akçeleri tasfiye bittikten sonra Vekâletçe serbest bırakılır.

Her hangi bir branş üzerindeki faaliyetin ihtiyari olarak tatili halinde, o branşa ait bütün taahhüt ve vecibeler tasfiye edilmek ve 20 nci maddede derpiş edilen hal vâridolmamak şartı ile o branş için tesis edilmiş bulunan teminat akçeleri Vekâletçe iade edilir.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teminat akçelerinin yatırım neveleri

MADDE 15. — Sabit ve mütahavvil teminat akçeleri ancak aşağıdaki kıymetlere yatırılabilir.

- Türk lirası olarak nakden tevdiat,
- Devlet iç ve dış istikraz tahvilleriyle amortisman ve kredi sandığı tahvilleri,
- Sermayesi tamamen veya kısmen Devlete ait teşekküllerle, belediyelerin ve Ticaret

Vekâletinin tesbit ve kabul edeceği şekil ve miktarlarda Türk şirketlerinin borsada kote edilmiş olan tahvilleriyle hisse senetleri,

d) Türkiye'deki gayrimenkuller,

e) Gayrimenkullerin muhammen satış kıymetlerinin yüzde ellisini aşmamak üzere ipotek mukabili ikrazlar,

Şu kadar ki, gayrimenkullerle ipotek mukabili ikrazat olarak gösterilecek teminat karşılıkları, sabit ve mütehavvil teminat tutarının yarısını geçemez.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teminat akçeleri karşılığı menkul kıymetlerin blokajı

MADDE 16. — Sabit ve mütehavvil teminat karşılığı olmak üzere gösterilecek kıymetlerden, Türk lirası olarak nakden yapılacak tevdiat ile menkul kıymetlerin Ticaret Vekâleti emrine bloke olarak göstereceği millî bankalardan birine yatırılması lâzımdır.

Ticaret Vekâletince karşılık olarak kabul edilecek kıymetler, sigorta şirketlerine ve millî bankalara bildirilir. Teminat karşılığı olarak gösterilen esham ve tahvilâtın kıymetleri, bîdayeten bankaya tevdi edildikleri tarihe takaddüm eden son muamele gününün ve mütaakiben Haziran ve Aralık ayları sonunda, borsadaki son muamele gününün kapanış fiyatlarına göre tesbit olunur.

Ticaret Vekâleti bloke edilen kıymetler için her zaman yeniden takdiri kıymet yapılmasını talebedebilir.

Bu kıymetlerde vâkı tenezzüllere tekabül eden farklar, alâkalı şirketçe bir ay zarfında ikmal olunur.

Bu madde hükmüne göre, millî bankalara yapılacak tevdiat mukabilinde iki nüsha olarak tanzim edilecek makbuzlardan bir nüshası bankalar tarafından Ticaret Vekâletine gönderilir. Bu tevdiat, Ticaret Vekâletinin emir ve müsaadesi olmaksızın hiçbir suretle iade olunamaz.

Ancak; millî bankalardan, bloke edilmiş olan menkul kıymetlerin (Nakit dâhil) kısmen veya tamamen değiştirilmesi veya satılması alâkadar sigorta şirketi tarafından talebedildiği takdirde, müstevdi banka bu muameleleri Tica-

ret Vekâletinden müsaade almaksızın yapmaya mezdundur.

Şu kadar ki, değiştirilen veya satılan menkul kıymetler yerine muamele tarihinde muteber listede yazılı muadil kıymette, diğer kıymetlerin veya bu miktara tekabül eden nakdin yatırılması ve keyfiyetin âzami üç gün zarfında Ticaret Vekâletine banka tarafından bildirilerek yeni makbuzun gönderilmesi şarttır.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teminat akçeleri karşılığı gayrimenkullerin blokajı

MADDE 17. — Sabit ve mütehavvil teminat karşılığı olmak üzere gösterilecek gayrimenkuller, teminat gösterilecekleri miktar için, Ticaret Vekâleti lehine birinci derecede ve sıradada ipotek edilir ve ipotek akdini mutazammın bulunan tapu sicil sureti tevdi olunur.

Teminat gösterilen gayrimenkulün kıymetine Ticaret Vekâletince itiraz edildiği takdirde, alâkalı şirket bu kıymeti, gayrimenkulün bulunduğu mahalde Ticaret dâvalarını görmekle vazifeli mahkeme marifetiyle takdir ettirir.

Mahkeme, basit usule göre bu talebi tetkik ve karara bağlar.

Teminat gösterilen gayrimenkulün kıymetinde tahavvül olduğu takdirde, şirket isteğe, gayrimenkulün kıymetini ikinci fıkra hükmüne göre yeniden takdir ettirebilir. Sabit ve mütehavvil teminat karşılığı gösterilen gayrimenkuller takdir edilen kıymetlerinin ancak yüzde sekseni nispetinde karşılık gösterilebilir.

Kıymet takdiri masrafları alâkah şirkete aittir.

Takdir edilen kıymetler, gayrimenkullerin vergiye matrah teşkil eden kıymetleri üzerine tesir icra etmez.

Kıymet tahavvüllerinden dolayı teminat karşılıklarından husule gelebilecek noksanlar, alâkalı şirketçe yeni kıymetin tebliğinden itibaren bir ay içinde ikmal olunur.

Kıymette vâkı olan değişiklik, karşılıklarda fazlalık husule getirirse, fark Vekâletçe serbest bırakılır.

REİS — Madde hakkında söz istiyen?... Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Riyazi ihtiyatların serbest bırakılması

MADDE 18. — Hesap senesi içinde, hayat branşındaki tahsilâtını tecavüz edecek surette bu branşda sigortalılara tediye yapmak mecburiyetinde kalan şirketlerin mezkûr branşa ait riyazi ihtiyat akçeleri karşılıklarından, müteaviz miktar dâhilinde Ticaret Vekâletince tenşibedilecek kısım serbest bırakılır.

REİS — Madde hakkında söz istiyen?... Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İstihkak sahiplerince aranmayan paralar

MADDE 19. — Sigorta şirketlerince ödemesi lâzımgelip de, istihkak sahiplerince aranmayan her türlü tazminat, prim iadeleri ve sair eden mütevellit paralar, vacibütediye oldukları tarihten itibaren on sene geçtikten sonra onuncu seneyi takibeden takvim yılı başından itibaren altı ay içinde sahiplerinin isim ve hüviyetleri ve malûm olan adresleri ve haklarının faizleriyle birlikte baliğ olduğu miktarlar gösterilerek tanzim olunacak bir cetvel ile, Maliye Vekâleti emrine Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına tevdi olunur.

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası bu paraları, tevdi tarihinden itibaren iki sene müddetle muhafaza ve bu müddet zarfında sahip ve vârislerini tahkika çalışmakla beraber, her takvim senesi sonunda, sahiplerine tebligat icra veya gazetelerle sahip ve vârislerinin Bankaya müracaatlarını ilân eder. İki senenin sonunda hak sahipleri bulunmayan paralar Devlete intikal eder.

REİS — Madde hakkında söz istiyen?... Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İslah tedbirleri

MADDE 20. — Sigorta şirketlerinin durumu sigortalıların ve diğer alacaklıların haklarını karşılayabilmek bakımından kâfi teminat arz etmediği takdirde, Ticaret Vekâleti durumun düzeltilmesini temin için gerekli tedbirlerin alınması hakkında şirkete münasip bir mehil verir ve bu maksatla :

a) Salâhiyetli şirket organ veya organlarını fevkalâde toplantıya çağırabilir.

b) Mütahavvil teminatın ikmaline mahsus mehli uzatabilir.

c) Hayat sigorta poliçelerine mütaallik ikraz ve ıstirakleri ve riyazi ihtiyattan tediyele-ri durdurabilir.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasfiye

MADDE 21. — Durumu, 20 nci maddede derpiş olunan tedbirlere rağmen sigortalıların ve diğer alacaklıların haklarını karşılayabilmek bakımından kâfi teminat arz etmemekte devam eden şirketler hakkında, Ticaret Vekâleti yeni sigorta muamelesi yapmaktan menî kararı verebileceği gibi fesihlerine hükmolunmak üzere salâhiyetli mahkemeye de müracaat edebilir.

Sigortalılar, teminat akçeleri ile karşılanamamış olan alacaklarının şirket serbest aktifinden istifasında, iflâs masasına üçüncü sırada ıstirak ederler.

REİS — Buyurun, Sefer B.

SEFER ERONAT (Yozgad) — Muhterem arkadaşlar, bir emek mahsulü olduğu muhakkak olan bu lâyiha Yüksek Heyetinizin huzurunda rahatça sona ermek üzeredir. Bir noktada Heyeti Aliyenizin nazarı dikkatini celbetmek isterim. Şöyle ki;

Bir sigorta şirketi ödeme durumunda aciz haline geldiği takdirde buraya gönül rızası ile yatırımında bulunmuş olan insanların elleri açıkta kalacaktır. Nihayet sigorta şirketinin varlığından eline pek cüzi bir şey geçecek veya aciz halinde birçoklarının hakları cevapsız kalacaktır..

Devrimizde sigorta şirketlerinin içtimai hizmetleri meydandadır; birçok müesseseler tarafından da benimsenmektedir. Bizde sosyal sigortalar, resmî kanunlarla, hususi kanunlarla teşekkül etmiş sigortaların haricinde bırakılmışlardır. Ferdî, şahsi teşebbüsleri zimni olarak bırakmışlardır. Sigorta kelimesinin bir memleket içinde bir dolandırıcılık mahiyetini iktisabettiği anlar da olabilir. Nitekim ecebi neşriyatta bunun emsali- ni görmekteyiz. Bu itibarla Sigorta Sandıkları hakkındaki 1160 sayılı Kanun gereğince kurulan sandıkta bir fon ayrılması veya millî bir bankaya fon ayrılmak suretiyle bu sigorta şirketlerinden tamamen iflâs etmiş bulunanların, o durumlarını diğer sigorta şirketleri aynı mevzuun rizikosunu taşımaları ve nimetlerinden de istifade etmeleri bakımından bir fon ayrılmak sureti-

le buraya ilâve edilmesi ve işi sağlama bağlanması gerekmektedir. Esasen 21 nci maddeden sonradır ki, 25 nci maddeye kadar olan kısımlara atıf yapılmak suretiyle, diğer kısımlar tamamlanmış bulunmaktadır. Bu bakımdan bir fon ayrılacak suretiyle buraya ilâve edilmesi çok i-abetli olacaktır. Aksi takdirde sigortanın bu memlekette bir zararı telâfi ve karşılama mahiyetinde olmaktan ziyade zarar ve dolandırıcılık mahiyetini iktisabettiği zamanlar bir daha sigorta hayatı bu memlekette işlemez bir hale girer. Bu itibarla çok arzu ederdim ki; bu mevzuda yüksek encümen bir karara varmış olsun.

Şimdi bu kanun rahatlıkla çıkmaktadır ve bu büyük boşluk kendi halinde kalmaktadır. Bu itibarla bu noktayı yüksek huzurlarınızda arz etmek istedim.

REİS — Buyurun, encümen.

ADLIYE ENCÜMENİ MAZBATA MUHARRİRİ VACİD ASENA (Balıkesir) — Huzurunuzda müzakeresi yapılmakta bulunan lâyiha, sigortaların hakkını muhafaza edecek mütaaddit hükümleri ihtiva etmektedir, daimî kontrol altındadır. Bu kanun hükümlerine göre her sene şirketlerin bilânçoları tetkik edilecektir.

Sigortaların haklarının temin edilmediğine mütedair bulunan itiraza gelince, bu cümleden olarak kabul buyurulan 13 nci madde ile mütehavvil ve sabit teminata dair hükümler vaz' edilmiştir. Bu hükümler geniştir ve alâkahların her türlü hukukunu teminat altında bulundurmaktadır.

REİS — Başka söz istiyen var mı? Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

İflâsta vekâletin muvafakatini istihsal şartı

MADDE 22. — Sigorta şirketlerinin iflâsına, ancak Ticaret Vekâletinin muvafakati ile karar verilir.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Yok. Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Tasfiye ve iflâs merasimi

MADDE 23. — Faaliyetine nihayet veren veya ruhsatnamesi geri alınan veyahut infisah veya iflâs eden şirketlerin bu durumları Ticaret Vekâletince biri Resmî Gazetede olmak üzere,

re, üç gazetede on beşer gün fâsıla ile dört defa ilân olunur.

Sigorta şirketleri, tasfiye ve iflâs muamelelerinin cereyanı sırasında müracaat etmeyen hak sahiplerini veya mirasçı bırakmadan ölenlere ait sigorta poliçelerini gösteren bir cetvel tanzim ederek Ticaret Vekâletine tevdi ederler. Şirketler hak sahiplerine ödemeye mecbur buldukları mebalîği, sahipleri zuhurunda kendilerine verilmek üzere, Ticaret Vekâletince gösterilecek bir millî bankaya yatırılırlar. 19 ncu madde hükümleri bu paralar hakkında da tatbik olunur.

Tasfiye halinde en son ilân tarihinden itibaren bir sene geçtikten sonra sabit ve mütehavvil teminat akçeleri bütün vecibelerin ifa edildiğinden tevsiki suretiyle alâkadarlara iade olunur.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

İflâs halinde hayat portföyünün devri ve teminat akçelerinin itmamı

MADDE 24. — Bir sigorta şirketinin iflâsı halinde, hayat sigorta portföyünün bütün hak ve vecibeleriyle devrini kabul eden bir veya birkaç şirket bulunduğu takdirde, tasfiye neticesi beklenmeksizin Ticaret Vekâletinin izin ve muvafakati ile devir yapılır.

Bu suretle devrolunan sigortaların mütehavvil teminat akçelerinin karşılıkları da birlikte devredilir veya devralan şirket tarafından tesis olunur. Mütehavvil teminat akçeleri, devralanın portföylerin devri tarihindeki taahhütlerini karşılamıyacak durumda ise, farkı devreden şirketin bu bransa ait sabit teminat akçelerinden itmam olunur.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Yok. Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Portföy devirleri

MADDE 25. — Sigorta şirketleri malik oldukları sigorta portföylerini, kısmen veya tamamen Ticaret Vekâletinin tasvibi ile Türkiye'deki diğer bir veya birkaç sigorta şirketine devredebilirler.

Devir talebinin birer hafta fâsıla ile ve biri Resmî Gazetede olmak üzere en az iki gazete ile dört defa ilân olunması ve devredilecek hayat portföyü ise sigortalıların ayrıca devreden şirketçe yazılacak taahhütlü birer mektupla haberdar edilmeleri şarttır.

Alâkahlar son ilân tarihinden itibaren iki ay içinde devir keyfiyetine, Ticaret Vekâleti nezdinde itiraz edebilirler, Ticaret Vekâleti son ilân tarihinden itibaren iki aylık müddet geçtikten ve sigortalıların itirazlarını tetkik ederek devir keyfiyetinin sigortalıların menfaatlerini muhil olmadığına kanaat getirdikten sonra devre muvafakat eder. Devredilecek portföylere ait mütehavvil teminat akçelerinin karşılıkları da birlikte devredilir veya devralan şirketler tarafından tesis olunur.

REİS — Madde hakkında, buyurun Sefer Eronat.

SEFER ERONAT (Yozgad) — Efendim, bu maddede 3 neü fıkrada «Alâkahlar son ilâm tarihinden itibaren» tâbirindeki «ilâm» kelimesi «ilân» olacaktır.

Muhterem arkadaşlar, bu alâkahlar kimlerdir? Alâkahlar, bu sigorta şirketi ile mütekâbil akidlere girmiş olan insanlardır. Halbuki, bir de bu sigorta şirketlerinin bir muhiti vardır. Aynı branşta çalışan diğer sigorta şirketleri gibi. Sigorta şirketlerinin birbirini murakabe edebilmesi ve birinin yapmış olduğu her hangi bir içtimali aksatılıktan diğerinin mutazarrır olmaması için buraya bir kaydın ilâvesine Yüksek Encümenin müsaade etmelerini rica edeceğim. (Diğer sigorta şirketlerinin) ibaresi ilâvesini teklif ediyorum. Yani diğer sigorta şirketlerine de bu devir muamelelerine ve bu işlere müdahale etme imkânını tanıyalım. Bunun birçok faydası vardır, hiçbir zararı yoktur. Çünkü muhatap olan nihayet Ticaret Vekâletimizdir.

REİS — Encümen.

ADLIYE ENCÜMENİ MAZBATA MUHARRİRİ VACİD ASENA (Balıkesir) — Efendim, bu maddeyi tetkik ettim. Alâkahlılardan maksut sigortalılar ve sigorta şirketleridir. Kasdımız budur. Ayrıca metne bir fıkra ilâvesi teklifine encümemiz iltihak etmemektedir. Esasen usulen verilmesi gereken bir tadil teklifi de verilmemiştir.

REİS — Başka söz istiyen yoktur. Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Risturn ve iskonto memnuiyeti

MADDE 26. — Sigorta şirketleriyle bilûmum sigorta istihsal organları, tanzim edilecek poliçe, teeditname, temditname, zeyilname ve sair muameleler dolayısıyla sigortalılara veya sigorta emrini verenlere, doğrudan doğruya veya dolayısıyla her ne şekilde olursa olsun risturn ve iskonto yapamayacakları gibi bu mahiyette telâkki edilecek tenk, tenzil ve ödemelerde de bulunamaz, bu gibi menfaatler sağlayamaz ve vekâletçe tesbit olunacak mehillerden fazla ödeme mehli veremezler.

Sigorta istihsalciliğini meslek ittihaz etmiyen ve bu mevzu ile bilfiil uğraşmayan hakiki ve hükmi şahıslara (Bankalar hariç) sigorta istihsal organı vasfını vererek komisyon ödemek birinci fıkra hükmüne aykırı hareket sayılır.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Azami komisyon hadleri ve ödeme mehilleri

MADDE 27. — Sigorta şirketlerinin istihsal organlarına, bu organların durumlarına göre verebilecekleri komisyonların azami nispetleriyle prim tahsil ve ödeme mehilleri, Ticaret Vekâletince tesbit olunur.

Bu nispetler veya mehiller fevkünde muamele ifası memnudur. Vekâletçe bu suretle tesbit olunan nispetlerde komisyonlardan gayrı şirketlerin istihsal organlarına, rapel, sürkomisyon, sürrapel, tahsisat, maktu aidat, maaş, ikramiye, vergi, kira ve idare masrafları karşılığı, alacaklarından bonifikasyon ve sair her ne nam ve şekilde olursa olsun ödemelerde ve tavizde bulunmaları, menfaat temin etmeleri, Vekâletçe tesbit edilen nispetler fevkünde komisyon ödeme sayılır.

Hayat sigortalıların istihsali için yapılacak seyahatler dolayısıyla, istihsal organlarına ödenebilecek masraf karşılıklarıyla yeni tesis olunacak acentalıklara ilk sene için ödenebilecek tesis masrafları miktarları Ticaret Vekâletince tesbit olunur ve bunlar, kabul olunan hadler dâhilinde birinci fıkraya göre tesbit edilen nispetler fevkünde komisyon ödeme sayılmaz.

Bu maddeye aykırı muameleler ve mukavele hükümleri bâttıdır.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İstihsal organları nezdindeki şirket matlubatı

MADDE 28. — İstihsal organlarının yaptıkları sigorta tahsilâtı, emanet para hükmünde olup mukavelelerinde yazılı ödeme mehilleri ve bir mehil tâyin edilmemiş olduğu hallerde 27 nci maddeye göre Ticaret Vekâletince tesbit edilecek ödeme mehilleri içerisinde alâkalı sigorta şirketine ödenir.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Umumi şartlarla târife talimatı

MADDE 29. — Sigorta umumi şartları ve tarifeleriyle bunlara ait talimat Ticaret Vekâletince tanzim veya tasdik olunur. Sigorta şirketleri gerek bu şartların ve gerekse tarife ve talimatların dışında muamele yapamazlar.

Hayat sigorta kombinezon ve tarifeleri alâkalı şirketlere tanzim ve Vekâletin tasdiki ile tekemmül eder.

Ticaret Vekâleti ihtiyaç halinde dilediği sigorta branjlarında sigorta şirketlerini, tarifelerini tanzim ve tatbikte serbest bırakabilir ve bu serbestiyi kaldırabilir.

REİS — Buyurun, Asım Eren.

ASIM EREN (Niğde) — Önemli bir madde önümüze gelmiştir. Sigorta şirketleri maalesef öteden beri tip mukavele şekliyle ve bilhassa poliçelere son derecede küçük harflerle doldurdıkları, ekserisi kendi lehlerine olan, şartlarla sigortalıların çok defa zararına hareket etmektedirler. Bu bilhassa murakabesi elzem olan bir noktadır. Bu hususu da zabıtlara geçirmek suretiyle Hükümetin ve tatbikatçıların dikkat nazarını çekmek istiyorum efendim.

REİS — Encümen.

ADLİYE ENCÜMENİ M. M. VACİD ASENA (Balıkesir) — Tarifelerin şekli ve tertibi hakkında halen mer'î bulunan Ticaret Kanununun hükümlerinde kayıtlar mevcuttur. Bu itibarla Asım Eren arkadaşımızın ileri sürdüğü mütalâalara iştirak etmiyoruz, endişeye de mahal yoktur.

REİS — Başka söz isteyen yok... Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye'de yaptırılması mecburi sigortalar

MADDE 30. — Türkiye'de ikamet eden veya çalışan hakiki ve hükmi her şahıs, bilûmun sigortalarmı ancak Türkiye'de faaliyette bulunan ruhsatlı sigorta şirketlerine ve Türkiye'de yaptırabilir.

Ticaret Vekâletince tesbit ve tâyin edilecek esaslara göre ithalât ve ihracat mevzuu nakliyat sigortalariyle hayat sigortaları ve dış memleketlere seyahat edenlerin orada yaptırabilecekleri bedenî kaza ve otomobil sigortaları memleket dışında da akdedilebilir.

Türkiye'de faaliyette bulunan ruhsatlı sigorta şirketlerine Türkiye'de yaptırılacak her nevi hayat sigortalarmın Türk lirası üzerinden yaptırılması mecburidir.

REİS — Söz isteyen yok... Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Murakabe teşkilâtı ve aidatı

MADDE 31. — Ticaret Vekâleti sigorta şirketlerinin ve istihsal organlarının bilûmun muamelâtını, Murakabe Kurulu ve icabında Teftiş Heyeti marifetiyle teftiş ve murakabe eder.

Murakabe Kurulunu teşkil edecek zevatın tâyin ve intihap şartlariyle, vazife, salâhiyet ve mesuliyetleri Ticaret Vekâletince hazırlanacak nizamnamede gösterilir.

Murakabe Kurulunun masraflarına karşılık olarak sigorta şirketlerinden senelik prim tahakkukatından, iptaller tenzil edildikten sonra kalan sâfi primler tutarının binde üçünü geçmemek üzere aidat alınır.

Murakabe aidatı Ticaret Vekâleti emrine tâyin edeceği bir bankada tesis edilecek fon hesabına yatırılır. Bu fondan tediyeye edilecek ücretler için 3656 ve 3659 sayılı Kanun hükümleri tatbik olunmaz. Her beş senede bir fonda teraküm edecek bakiye Maliye Vekâleti emrine yatırılarak bütçeye irat kaydolunur. Bu fon her hangi bir sebep ve vesile ile başka bir tarz ve maksat için kullanılamaz.

REİS — Nusret Durakbaşa, buyurun.

NUSRET DURAKBAŞA (Maras) — Muhterem arkadaşlarım; bu madde, 1149 sayılı Kanunun 15 nci maddesini mahiyeti itibariyle tamamen değiştirmiş bulunmaktadır. Filhakika

1149 sayılı Kanununun 15 nci maddesinde, «Sigortalardan nezdinde Ticaret Vekâleti bir komiser tâyin eder ve bu komisere ücret sigortalardan tarafından verilir.» kaydı mevcuttur.

Şimdi, bu vazifeyi, bu 31 nci madde bir murakabe heyetine tevdi etmiş bulunuyor. Bu murakabe heyetinin teşekkül ve çalışma şekillerini bir Nizamname tesbit etmiş oluyor. Burada (Murakabe işini yalnız murakabe heyetinin değil, aynı zamanda Ticaret Vekâletinin Teftiş Heyeti de lüzum gördüğü takdirde yapar.) kaydı var.

Şimdi, acaba Teftiş Heyeti bu işi yaptığı takdirde kanunla burada bahsedilen fondan teftiş vazifesini yapan arkadaşlara bir ücret verilecek midir, verilmeyecek midir? Bu hususun aydınlanmasını istirham ediyorum, bir.

Bundan başka sigorta şirketinden âzami olarak binde üç nispetinde bir prim alınacağı söylenmektedir.

Acaba bugün âzami binde üç nispetinde olan primin tutarı ne miktardadır? Bunu hesaplamak mümkün müdür? Bunu istirham edeceğim. İki.

Sonra, Murakabe Heyeti âzalarına verilecek para miktarı hakkında bir kanaat mevcut mudur, değil midir? Kanunun bu maddesinde bunun tasrih edilmesi mümkün müdür, değil midir? Arkadaşlarımızın fikirlerini öğrenmek istiyorum.

Halen vazife yapmakta olan kimseler var mıdır, varsa bunlara ne miktar ücret ödenilmektedir?

Bu hususlarda aydınlatılmamızı istirham edeceğim.

Mâruzatım bu kadardır.

REİS — Ferid Melen.

FERİD MELEN (Van) — Muhterem arkadaşlarımız; arkadaşımızın temas ettiği konuya bendeniz de ilişeceğim. Bu kanun, sigorta şirketlerinin murakabesi hakkında bir kanundur. Bu sebeple bu madde de kanunun mihverini teşkil eden bir maddedir. Bir murakabe kanunu vücade getiriyoruz. Sigorta şirketlerinin riayete mecbur olduğu ahkâmı tedvin ediyoruz, fakat murakabe organını kurmuyoruz. Bunun ne suretle ve kimlerden terekübeyeceğini ve bunların vazifelerinin ne olacağını tâyin ediyoruz ve bunları Ticaret Vekiline bırakıyoruz. Çok iyi hazırlanmış olmakla beraber bu nokta-

ları açık bırakmış olmasından dolayı bu lâyiha hakikaten çok noksanlık taşıyor.

Bendeniz öğrenmek istiyorum; neden dolayı bütçe dışında hususi bir fonla finanse edilen bir murakabe heyeti tasavvur ediyoruz?... Bunu bütçe içinde bareme tâbi veyahut istisnai muameleye tâbi kadrolar almak suretiyle bir organa yapdıramaz mıyız?... Elbette daha mükemmel olurdu. Ehemmiyet verdiğimiz bir mevzu olduğuna göre daimî bir teşekkül kurmak ve bareme veya istisnai muameleye tâbi olmakla beraber bütçe içinde kadroları bu kanuna bağlı bir teşekkül kurmak ve vazifelerini kanunda tesbit etmek daha doğru olurdu. Ama neden dolayı buna lüzuma görmüşler, bunları neden huzurunuzda getirmeyerek, bir nizamnameye bırakmışlar? Bu noktalar izaha muhtahtır. Buraya tâyin edecekleri kimselere yüksek ücret mi verecekler yoksa Ticaret Vekâleti teşkilâtında mevcut unsurlara mı bu işi yaptıracağız? Maksadın anlaşılabilmesi için bu noktaların aydınlatılmasında fayda mülâhaza etmekteyim.

REİS — Encümen.

ADLIYE ENCÜMENİ M. M. VÂCİD ASENA (Balıkesir) — Sigorta şirketlerinin teftiş ve murakabesi hakkındaki 1149 sayılı Kanununun 15 nci maddesi ilga edilmiştir. Buna mâtuf olan beyanatın ilga hükmü muvacehesinde bir kıymet ifade etmeyeceği aşikârdır.

Derdesti müzakere bulunan 31 nci maddenin ikinci fıkrasındaki primler, yapılan hesaba göre yarım milyon liraya karibtir; yani 400 bin liraya yaklaşır veya bir az da artabilir, miktarlar temevvüceder.

Ferid Melen arkadaşımızın murakabe heyetlerinin vazifelerinin niçin kanunda tasrih edilmediği hususunda bir sual tevcih etmiş'ordür. Bu hususu biz nizamname hükümlerine bıraktık. Şartların tahavvülü itibariyle vekâletin bu hususta daima müteyakkız bulunmasını ve ihtiyaç karşısında tedbirler almasını düşündük. Encümenimiz bu cihetin mucibi itiraz veya mucibi tadil olduğunu kabul etmemektedir.

Sonra; teşkilât mevcut mudur diye başka sual de iradedildi. Teşkilât yoktur. Fakat teşkilât kurulacaktır. Çünkü sigorta şirketlerinin murakabesinin de mühim bir mevzu olduğu aşikâr bir hakikattir.

Mâruzatıma şunu da ilâve etmek istiyorum. Bu teşkilâtta murakabe ile vazifelendirilecek Ticaret Vekâleti unsurlarının tabiatıyla ayrı bir para almaları doğrudur. Fakat onların haricinde vazifelendirilecek unsurlara Nizamnamenin tâyin edeceği şekil, nispet ve usul dairesinde bir tediyede bulunulacaktır.

REİS — Buyurun Asım Bey.

ASIM EREN (Niğde) — Bu içtima senesinde gelen lâyihalarda Hükümetin garip bir temayülüne şahit olunmaktadır. Bu temayül de lâyihalarda vazife verilmesi gereken asil organların ve vazifelerinin tâyin edilmesi ve talimatnamelere veya nizamnamelere atfedilmesi temayülüdür. Bu hâl kanun tekniğine ve Teşkilâtı Esasiye Kanununun (Meclisin teşrii salâhiyetine) mütedair olan hükümlerine uygun değildir. Bu itibarla ana hükümler, nizamnamelerden ve talimatnamelerden evvel kanunlara konulmalıdır. Nizamnameler ise bu hükümlerin tafsilâtını ve teferruatını ve tatbikata lüzumlu esasları ihtiva etmelidir.

REİS — Başka söz istiyen?.. Yok. Bir takrir var okuyoruz.

Yüksek Riyasete

Arz etdiğimiz sebeplere istinaden maddenin tekrar tetkik edilmek üzere encümene iadesini arz ve teklif ederiz.

Van Mebusu

Maraş

Ferid Melen

Nusret Durakbaşa

REİS — Encümen iştirak ediyor mu?

ADLİYE ENCÜMENİ M. M. VACİD ASENA (Balıkesir) — İştirak etmiyoruz, efendim.

REİS — Encümen iştirak etmemektedir. Takriri nazarı dikkate alanlar... Almayanlar... Takrir nazarı dikkate alınmamıştır.

Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul olunmuştur.

Faaliyet raporu

MADDE 32. — Murakabe Kurulu tarafından, murakabeye tâbi bulunan bilûmum sigorta şirketlerinin faaliyet neticeleri hakkında her sene bir rapor hazırlanır. Vekâlet bu raporu kısmen veya tamamen neşredebilir.

REİS — Madde hakkında söz istiyen?.. Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Malûmat verilmesi ve ibraz mükellefiyeti

MADDE 33. — Sigorta şirketleri ve istihsal organları işbu kanunun sureti tatbik ve murakabesiyle alâkalı olarak Ticaret Vekâletince istenilecek - hayat sigortalarının ve müteneffillerinin isimlerinden başka - her türlü malûmatı vermeye ve salâhiyetli murakabe elemanlarına talebedecekleri bütün hesap, kayıt, defter ve vesikaları ibraza mecburdurlar.

REİS — Madde hakkında söz istiyen?.. Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sigorta Tetkik Kurulu

MADDE 34. — Ticaret Vekâletince, İş Ticaret Umum Müdürünün riyaseti altında vekâlet mümessilleriyle, sigortacılık sahasında tanınmış ilim ve iş adamlarından teşekkül etmek ve adedi yediden az ve on beşten fazla olmamak üzere bir sigorta tetkik kurulu teşkil edilir.

REİS — Madde hakkında söz istiyen?..

NUSRET DURAKBAŞA (Maraş) — Söz istiyorum efendim.

REİS — Buyurunuz Nusret Durakbaşa.

NUSRET DURAKBAŞA (Maraş) — Efendim, bu madde tamamen yeni ihdas ediliyor. Yalnız burada, kurulacak Sigorta Tetkik Kuruluna hangi kaynaklardan para verileceği tâyin edilmemiştir. Bu hususta izahat istirham ediyorum. Şayet para verilmeyecekse, para verilmeden bu kuruldaki ilim adamlarının çalıştırılması pek tabii mümkün değil. Bunun için nasıl bir şey düşünüyor? Devlet mi ödiyecek, sigorta mı para ödiyecek? Bu hususların izahını rica ediyorum.

ADLİYE ENCÜMENİ MAZBATA MUHARRİRİ VACİD ASENA (Balıkesir) — Efendim, bu hüküm filvaki yenidir. Fakat Sigorta şirketlerinin teftiş ve murakabesi hakkındaki Kanunun sureti tatbikini mübeyyin talimatname vardır. Bu talimatnamenin 14 ncü maddesinde buna ait hüküm sevk olunmuştur. Biz talimatnameden aldık. Kanunun metnine bugünkü ihtiyaca uygun bir metin muhtevasiyle ithal ettik.

NUSRAT DURAKBAŞA (Maraş) — Nedir o?

VACİD ASENA (Devamla) — Biraz evvel okudum. (Sigorta şirketlerinin teftiş ve murakabesi hakkındaki Kanunun sureti tatbikini

mübeyyin talimatname.) Bu talimatnamede aynı hüküm mevcuttur, belki bir ibare farkı vardır. Fakat kanun ve tatbikat için düşünülen netice aynıdır. Kanun hükümleri arasında bulunması daha faydalı telâkki edildi.

REİS — Söz istiyen yok. Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 35. — Ticaret Vekâleti, sigorta umumi ve hususi şartları ve tarifeleriyle bunlara ait talimatı tanzim veya tatbikat sırasında görülecek lüzum ve ihtiyaca göre tadilinde istisari mütalâası alınmak üzere Ticaret Vekâletinin bir temsilcisinin dâhil bulunduğu, sigorta mevzuunda ihtisası olan âzalardan müteşekkil beşer kişilik lüzumu kadar tarife komitesi kurabilir.

REİS — Nusret Durakbaşa.

NUSRET DURAKBAŞA (Maraş) — Efendim, bunda da sarahat yok. Belki talimatnamede bu hususa dair de hüküm vardır.

Yalnız şuna temas edeyim; beşer kişilik lüzumu kadar komite kurulması gayrimuayyen bir husustur, bunu tasrih etmek lâzım. 50, 60 yahut 70 kadar mı olacak? Maddede bir değişiklik yapılması yerinde olacaktır. Hiç olmazsa «lüzumu kadar» yerine «sigorta branşı adedi kadar» ibaresinin konmasında fayda vardır.

REİS — Encümen.

ADLIYE ENCÜMENİ MAZBATA MUHARRİRİ VACİD ASENA (Balıkesir) — Efendim, zapta geçmesi için ifade ediyorum, bu hüküm her sigorta branşı içindir.

ASIM EREN (Niğde) — Kanunda yok.

REİS — Bir takrir var, okuyoruz efendim.

Yüksek Riyasete

35 nci maddede «lüzumu kadar» yerine «sigorta branşı adedi kadar» ibaresinin konmasını arz ve teklif ederim.

Maraş Mebusu
Nusret Durakbaşa

REİS — Encümen iştirak ediyor mu efendim?

ADLIYE ENCÜMENİ MAZBATA MUHARRİRİ VACİD ASENA (Balıkesir) — Efendim, mutlaka branş adedine göre kurulmaz. Branş dışında lüzum ve icabı halinde de kurulabilir. Bu itibarla madde sarıhtir. Bu metinle kasde-

dilen mânanın ne merkezde olduğunu arz ettim. Encümen adına böyle bir lüzum gömüyorum efendim.

REİS — Encümen iştirak etmiyor efendim. Takriri reylerinize arz ediyorum. Nazarı dikkate alanlar... Almayanlar... Nazarı dikkate alınmamıştır.

Tetkik Kurulu ve Tarife Komitesi Talimatnamesi

MADDE 36. — Sigorta Tetkik Kurulu ile Tarife Komitelerinin vazife ve salâhiyetlerini ve çalışma şekillerini, Ticaret Vekâleti bir talimatname ile tâyin eder.

REİS — Madde hakkında söz istiyen... Yoktur. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sigorta Şirketleri Birliği

MADDE 37. — Bu kanunun meriyete vaz'ı tarihinden itibaren üç ay içinde sigortacılık meslekinin inkişafı, sigorta şirketleri arasında tesanüt temini ve haksız rekabeti bertaraf edecek tedbirleri ittihaz ve tatbik etmek maksadiyle hükmi şahsiyeti haiz bir sigorta ve reasürans şirketleri birliği kurulur.

Birliğin ana nizamnamesi Ticaret Vekâletinin teklifi ve İcra Vekilleri Heyetinin kararı ile meriyete vaz'edilir.

Türkiye'de faaliyette bulunan bütün sigorta ve reasürans şirketleri bu Birliğe âza olmakla mükelleftirler.

Sigorta ve reasürans şirketleri bu mükellefiyetleri kuruluşları tarihinden itibaren üç ay içinde yerine getirirler.

Sigorta ve reasürans şirketleri birlik nizamnamesi hükümlerine riayet ve birliğin salâhiyetli organlarının alacağı kararları tatbika mecburdurlar.

Sigorta ve reasürans şirketleri birliğinin masrafları her takvim yılı başında âza şirketler arasında ana nizamname mucibince tesbit olunacak rey adedine göre mütenasiben taksim edilir. Sigorta ve reasürans şirketleri kendilerine isabet eden masraf hisselerini her sene Şubat ayı sonuna kadar Birlikçe tâyin olunacak bir banka nezdinde açılacak hususi bir hesaba yatırmaya mecburdurlar.

REİS — Madde hakkında söz istiyen... Yoktur. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sigorta prodüktörleri

MADDE 38. — Her hangi bir sigorta şirketinde doğrudan doğruya memur ve müstahdem bulunmayan (mutavassıt sıfatıyla) muhtelif sigorta branşları hakkında sigorta olmak isteyenlere malûmat vererek sigorta mukavelesinin şartlarını müzakere ve tehlikenin mahiyet ve hususiyetlerine göre sigorta teklifnamesini ihzar salâhiyetini haiz ve teşebbüslerinin neticesi olarak komisyon almak suretiyle iş temin eden hakiki ve hükmi şahıslara sigorta prodüktörü denir.

Prodüktörlerin vasıfları, çalışma şekil ve şartları ve tâbi olacakları murakabe esasları Ticaret Vekâletince hazırlanacak Talimatname ile tesbit olunur.

Sigorta prodüktörlerinin meslek teşekkülleri-ne ve meslek teşekküllerinin de Ticaret Vekâletinin göstereceği lüzum üzerine bir federasyona bağlanmaları mecburidir. Bu teşekküllere ve federasyona ait nizamname Ticaret Vekâletince tasdik olunur.

Bilûmum sigorta prodüktörleri Ticaret Vekâletince tâyin edilecek defterleri tutmaya ve 3 000 liradan az olmamak üzere Vekâlet tarafından tâyin edilecek teminat akçelerini çalıştıkları sigorta şirketlerine tevdi etmeye mecburdurlar.

Teminat akçesi tevdi etmemiş sigorta prodüktörü istihdam edilmesi memnudur.

REİS — Madde hakkında söz istiyen? Yok. Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Sigorta eksperleri

MADDE 39. — Sigorta mevzuunda vâkı zıya ve hasarları, sebep ve mahiyetleri itibariyle tesbit ve bunların miktarını tâyin ile diğer hususât ve muamelâtı mûtat meslek halinde ifa edenlere sigorta eksperleri denir.

Sigorta eksperlerinin vasıfları, çalışma şekil ve şartları ve tâbi olacakları murakabe esasları, Ticaret Vekâletince hazırlanacak talimatname ile tesbit ve meslek cemiyetlerine ait nizamname Ticaret Vekâletince tasdik olunur.

REİS — Söz istiyen? Yok. Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Tip bilanço, kâr ve zarar hesapları ve neşir ve ilân mükellefiyeti

MADDE 40. — Sigorta şirketlerinin bilanço, kâr ve zarar hesaplarıyla birlikte vekâlete göndermeleri icabeden müfredat cetvellerini ve bilanço ve kâr zarar hesaplarının neşir ve ilân edilecek tiplerini Ticaret Vekâleti, Maliye Vekâletinin de mütalâasını alarak tesbit eder. Sigorta şirketleri her takvim yılı sonunda bilanço, kâr ve zarar hesaplarını tesbit olunan formüle uygun olarak tanzim etmeye ve riyaazi ihtiyat hesaplarını bir aktüere tasdik ettirmeye ve umumi heyetlerinin bunları tasdik tarihinden itibaren bir ay içinde ikişer nüshasını Ticaret Vekâleti ile Maliye Vekâletine göndermeye ve bilanço, kâr ve zarar hesaplarını aynı müddet zarfında en az iki gazete ile neşir ve ilân etmeye mecburdurlar.

Yabancı sigorta şirketleri Türkiye'deki muamelelerine ait bilanço kâr ve zarar hesaplarına ilâveten merkezlerine ait bilanço ve kâr ve zarar hesaplarını da Ticaret Vekâletine tevdi ve Türkiye muamelâtına aidolanlarını yukarıdaki esaslar dairesinde neşir ve ilâna mecburdurlar.

Neşir ve ilânlar sigorta şirketlerinin Türkiye dâhilindeki merkezlerinin bulunduğu mahal gazeteleri ile yapılır.

REİS — Söz istiyen? Yok. Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Tâbiyyet şartı

MADDE 41. — Sigorta şirketlerinin memur ve müstahdemleri ve istihsal organları ve hasar ve sair işlerinde çalıştıracakları eksperler Türk vatandaşı olacak, ancak Ticaret Vekâletinden izin almak suretiyle yabancı tebaasından memur ve mütehassıs istihdam edilebilecektir.

Yabancı sigorta şirketlerinin umumi vekilleri, yabancı devlet tâbiyyetinde olabilir.

REİS — Söz istiyen? Yok. Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Sigorta şirketlerinin faaliyet sahası

MADDE 42. — Sigorta şirketleri bizzat işgal mevzularıyla alâkası olmayan taahhüt ve muamelelere girişemezler.

REİS — Söz istiyen? Yok. Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Cezai müeyyideler

MADDE 43. — 3 nci maddedeki mecburiyete aykırı olarak ruhsatname almaksızın sigorta muameleleri yapanlar üç aydan bir seneye kadar hapis ve 5 000 liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezasıyla cezalandırılırlar.

Ruhsat alıp da usulü dairesinde tescil ve ilân ettirmeksizin sigorta muameleleri yapanlara 1 000 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

REİS — Söz istiyen? Yok. Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 44. — 7 nei maddenin son fıkrasıyla 11 nei maddedeki mecburiyetlere riayet etmeyenler 1 000 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezasına mahkûm edilirler.

REİS — Söz istiyen? Yok. Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 45. — 10 neu maddedeki değişikliklerin bildirilmesi mecburiyetini yerine getirmeyenlere, 1 000 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 46. — 12 nei maddeye aykırı olarak sabit ve mütehavvil teminat akçesi tesis etmeyenlere veya mezkûr teminatları kasden noksan hesap veya tesis edenlere altı aydan üç seneye kadar hapis veya 10 000 liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezası veya bunların her ikisi birden hükmolunur.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 47. — 13, 16 ve 17 nei maddelerdeki mecburiyetlere riayet etmeyenler 2 000 liradan 10 000 liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılırlar. Aynı fiilin tekrürü halinde hükmolunacak para cezası 10 000 liradan aşağı olamaz.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 48. — 19 neu madde hükümlerine aykırı hareket edenlere, 1 000 liradan 10 000 liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

Aynı fiilin tekrürü halinde, alınacak para cezası evvelkinin iki mislinden aşağı olamaz.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 49. — 26 ve 27 nei maddelere aykırı hareket edenlere 5 000 liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezası hükmolunur.

Bu fiilin tekrürü halinde hükmolunacak ağır para cezası evvelece verilen ağır para cezasının iki mislinden aşağı olamaz.

Sigorta şirketleri namına muamele yaparak tahsil ettikleri paralar üzerinde emniyeti suistimal eden istihsal organları hakkında Türk Ceza Kanununun 510 neu maddesi tatbik olunur.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 50. — 29 neu maddedeki memnuiyetlere muhalif hareket edenlere, 1 000 liradan 10 000 liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

Tekrürü halinde verilecek ceza evvelkinin iki mislinden aşağı olamaz.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 51. — 30 neu madde hükmüne aykırı hareket edenlere 1 000 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezası hükmolunur. Ancak hükmolunacak para cezası tahsil olunan primin on mislinden az olamaz.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 52. — Sigorta şirketlerinin itibarını kırabilecek veya şöhretine zarar verebilecek bir hususu isnadeden veya bu yolda asılsız haberler yayanlar bir aydan üç aya kadar hapis, 500 liradan 2 000 liraya kadar ağır para cezasına mahkûm edilirler.

Bu fiilin Basın Kanununda yazılı neşir vasıtalarından biri ile veya radyo ile işlenmesi halinde iki aydan altı aya kadar hapis ve 2000 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 53. — Bu kanunun tatbikini murakabe vazifesi ile mükellef olanlar ile bu teşkilâta çalışan diğer memurlardan, vazifeleri dolayısıyla ifşasında zarar melhuz olan bir sırra vâkıf olup da meşru bir sebebe müstenidolmaksızın o sırrı salâhiyetli mercilerden gayrısına ifşa edenler hakkında Türk Ceza Kanununun 198 nci maddesi tatbik edilir ve muvakkaten memuriyetten mahrumiyetlerine de karar verilir.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 54. — 33 ncü maddede yazılı mecburiyetle 42 nei maddedeki memnuiyete riayet etmeyenler 1 000 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezasına mahkûm edilirler.

Murakabe ve teftişle vazifelilere mümanaat edenlere veya yapacakları tetkikatı kasden yanlış yola sevk edenlere, yukardaki cezadan başka, ayrıca bir aydan bir seneye kadar hapis cezası hükmolunur.

REİS — Söz istiyen?.. Yok. Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 55. — 2, 37, 38 ve 39 neu maddelerde geçen nizamname hükümlerine aykırı hareket edenlere 1 000 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

REİS — Söz istiyen?.. Yok. Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 56. — 40 nci maddedeki mecburiyetleri yerine getirmeyenlerle, 41 nci maddeye aykırı hareket edenlere 1 000 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

REİS — Söz istiyen?.. Yok. Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 57. — 46, 47 ve 49 neu maddelerde yazılı fiillerin üçüncü defa işlenmesi halinde Ti-

icaret Vekâletinin talebi ile sigorta şirketinin ruhsatnamesi mahkeme kararı ile istirdadolunur. Ruhsatnamenin istirdadı halinde bu kanun hükümlerine göre şirketin tasfiyesine gidilir.

Mükerrer istihsal organı ise icrayı faaliyetten menolunur.

REİS — Söz istiyen?.. Yok. Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 58. — Bu kanunda yazılı cürümlerin mesulleri şahsan tâyin edilmemiş bulunan hallerde, cezai mesuliyet, bu kanunun hükmünü yerine getirmekle mükellef olan idare meclisi reis ve âzalardan ve imzalarıyla şirketi ilzama salâhiyetli müdür ve memurlardan, cezai müstelzim fiili işlemiş veya buna iştirak etmiş veya bu hususta emir vermiş olanlara râcidir.

REİS — Söz istiyen?.. Yok. Maddeyi reyinize arz ediyorum; kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 59. — Bu kanunda yazılı suçlardan dolayı takibat Ticaret Vekâletince yapılarak keyfiyet bir müzekkere ile Cumhuriyet müddeiumumiliğine bildirilir. Bu müzekkere ile Ticaret Vekâleti müdahil sıfatını iktisab eder.

Cumhuriyet müddeiumumiliğince ademita-kip kararı verildiği takdirde Ticaret Vekâletince itiraz edilebilir.

Kanuna aykırı fiillere, ihbar veya sair suretle ittila kesbeden Cumhuriyet müddeiumumiliği için keyfiyeti Ticaret Vekâletine intikal ettirir. Tehirinde mazarrat umulan hallerde Cumhuriyet müddeiumumisi gerekli tedbirleri almaya salâhiyetlidir.

Vekâletçe yapılan tahkikat sonunda evrak Cumhuriyet müddeiumumiliğine tevdi olunur.

REİS — Söz istiyen?.. Yok. Maddeyi reyinize arz ediyorum; kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Müteferrik hükümler

MADDE 60. — Munhasıran reassürans muamelâtı ile iştigal eden şirketlerin Türkiye'de faaliyette bulunabilmeleri için anonim şirket halinde kurulmuş olmaları ve en az 1 000 000 lira ödenmiş sermayesi bulunması ve bu kanunun 3, 4, 5, 37 ve 40 nei maddeleri hükümlerine tâbi olmaları şarttır.

Reassürans şirketleri 12 nci maddenin 1 nci fıkrasındaki sabit teminat akçesini de tesis etmekle mükelleftir. Ticaret Vekâleti tesis edilecek bu teminat akçesini bir misline kadar artırabilir.

REİS — Buyurun Sefer Eronat.

SEFER ERONAT (Yozgad) — Mükerrer sigorta, 1160 sayılı Kanun gereğince Devletin inhisarı altındadır. Gerek bu lâihanın esbabı mucibesinde ve gerekse metinlerinde, 1160 sayılı Kanunun ne ilga edildiğine, ne de hükümlerine temas edildiğine dair işaretlere tesadüf etmemekteyiz.

Bu itibarla, bir taraftan kanunun bütün hükümleriyle devam etmesine, diğer taraftan ayrı bir kanunla bu mevzuu mütalâa etmemize yetkimiz olmadığından; bu hususu encümenin izah etmesini rica ediyorum. Ben bu şekilde anlıyorum, encümen bunu açıklasın. Çünkü, bu maddenin bu şekilde çıkması, mevcut bir kanuna tearuz teşkil etmektedir ve doğru da değildir. Mâruzatım bundan ibarettir.

REİS — Encümen.

ADLİYE ENCÜMENİ MAZBATA MUHARRİRİ VACİD ASENA (Balıkesir) — Efendim, 1160 sayılı Kanun hakikaten mükerrer sigortayı Devletin inhisarı altında bulundurmaktadır ve Hükümete kısmen veya tamamen inhisar usulünün tatbiki hakkında salâhiyet vermektedir. Halen neşredilen 24. IX. 1959 tarih ve 4/12205 sayılı Kararname ile bu nispet % 25 inhisarlı ve % 75 serbest olarak kabul edilmiştir. Bu dairede tatbikat cereyan etmektedir.

REİS — Sefer Eronat.

SEFER ERONAT (Yozgad) — Efendim, şimdi biz encümenle mutabakata varmış bulunuyoruz. Kanunu mevcudolduğu, hükmünün halen mer'î bulunduğu ve fakat bir taraftan Devlet inhisarında olduğu, diğer taraftan kanunda izin verilmek suretiyle bâzı imkânlar bahşedildiği arkadaşımız tarafından beyan buyuruldu. Binaenaleyh bu olamaz. Bunu encümen geri almalı, zira bu kanunun içersine girmesi icabetmez. Mevcut kanunu ilga eden kanunlar meyanında 1160 numaralı Kanuna konması ve ondan sonra bir hükme varılması icabeder.

Şimdi yapacağımız şey, encümen bunu geri alsın, ıslah ettikten sonra getirsin.

REİS — Encümen.

ADLİYE ENCÜMENİ MAZBATA MUHARRİRİ VACİD ASENA (Balıkesir) — Efendim, 1160 sayılı Kanun inhisara tâbi tutulması lâzımgelen şirketleri % 25 nispetinde olarak kabul etmiştir. Geriye kalan 75 nispeti serbesttir. Buna munzam olarak şunu da arz edeyim ki, halen serbest olarak çalışan (Destek) adında bir şirket bu mahiyette hali faaliyette bulunuyor.

REİS — Başka söz istiyen var mı? Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 61. — Heyeti Vekilece kabul olunacak fevkalâde hallerde Ticaret Vekâleti umumi menfaat ve sigortalıların lehine lüzumlu göreceği sair tedbirleri de almaya yetkilidir.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Yok... Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 62. — 31 nci maddenin ikinci fıkrası hükümlerine muhalif olarak murakabe kurulu aidatını zamanında ödemiye sigorta şirketlerinden, tahakkuk eden aidat borçları yüzde on fazlasıyla Âmme alacaklılarının tahsil usulü hakkındaki Kanun hükümlerine göre tahsil olunur.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Yok... Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 63. — Bu kanunun tatbik suretini gösterir nizamname, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir sene zarfında hazırlanarak tatbik mevkiine konur.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Yok... Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Mülga hükümler

MADDE 64. — Sigorta şirketlerinin teftiş ve murakabesi hakkındaki 25 Haziran 1927 tarih ve 1149 sayılı Kanun ve bu kanunun bâzı maddelerinin tadiline ve mezkûr kanuna bâzı maddeler ilâvesine dair olan 28 Mayıs 1938 tarih ve 3392 sayılı Kanunun hükümleri ile, 29 Haziran 1956 tarih ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 42 nci maddesinin Enebi sigorta şirketleri hakkındaki Kanunu muvakkatin 7 - 15 nci maddelerini mahfuz tutan son fıkrası meriyetten kaldırılmıştır.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Yok... Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İntikal hükümleri

MUVAKKAT MADDE 1. — Türkiye'de faaliyetinde bulunmaya ruhsatlı sigorta şirketleri, bu kanunun neşri tarihinden itibaren bir sene içinde 2 nci maddede yazılı sermayeleri ile 12 nci maddede yazılı sabit ve mütehavvil teminat akçelerini mezkûr maddelerde tesbit olunan miktarlara iblâğa mecburdurlar.

REİS — Söz istiyen?... Yok. Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 2. — Sigorta şirketleriyle istihsal organları arasında mevcut mukavelenamelerin 27 nci maddeye aykırı hükümleri, işbu kanunun meriyete girdiği tarihten itibaren üç ay sonra hükümsüz kalır.

REİS — Söz istiyen?... Yok. Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 3. — 29 ncu madde gereğince sigorta umumi şartları, tarife ve talimatnameleri Ticaret Vekâletince tanzim edilmeye kadar halen tatbik edilmekte bulunanlar meriyette kalır ve bunlar 29 ncu madde mucibince tanzim ve tasdik edilmiş tarifeler hükmüne tâbidir.

REİS — Söz istiyen?... Yok. Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 4. — Reassürans İnhisar rejimi gereğince evvelce Millî Reassürans Şirketine devrolunan hayat sigortalarının riyazi ihtiyat akçeleri mezkûr şirket tarafından işbu kanunun hükümlerine uygun olarak aynı esaslar dairesinde tesis edilecek ve Ticaret Vekâleti emrine teminat olarak gösterilecektir.

Sigorta şirketleri bu işler için Millî Reassürans'a devredilen kısımdan mütebakisi için ihtiyat tesis ederler.

REİS — Söz istiyen?... Yok. Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Meriyet hükümleri

MADDE 65. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren meriyete girer.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 66. — Bu kanun hükümlerini İcra ve İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Lâyihanın birinci müzakeresi bitmiştir.

3. — *Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 28 nci maddesinin tadili hakkında kanun lâyihası ve Ziraat, Ticaret, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/244) (1)*

REİS — Heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen? Yok. Maddelere geçilmesini reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

3202 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 28 nci maddesinin tadili hakkında Kanun

MADDE 1. — 3202 sayılı Kanunun 28 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«Bankanın umumi faaliyet ve plâsman programının ana hatlarının tesbiti, kredilerin istihsal mevzuları bakımından millî ekonomi icaplarına ve bu kanunun 4 ncu maddesi hükmüne uygun olarak çiftçi zümresinin ihtiyaçlarına göre tevzi nispeti, şekil ve tarzlarının tâyini ve bu mevzular üzerinde Ticaret, Ziraat ve Maliye vekâletleri ile Banka İdare Meclisi tarafından vâkı olacak talep ve müracaatların tetkiki ve umumiyetle zirai kredilerin memleketin yüksek icaplarına göre rasyonel bir şekilde tanzimi için Ticaret Vekilinin reisliği altında bir, «Krediler Yüksek Nâzım Heyeti» teşkil olunmuştur.

Maliye ve Ziraat Vekilleri bu Heyetin tabii âzasıdır.

Maliye, Ticaret ve Ziraat vekâletlerinden ayrıca birer mümessil ve Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Umum Müdürü ile Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası İdare Meclisi Reisi ve âzaları, Umum Müdür ve Umum Müdür muavinleri Heyete âza olarak iştirak ederler.

Heyet Ticaret Vekilinin doğrudan doğruya isteği veya Maliye yahut Ziraat Vekilinin talebi veyahut da Türkiye Cumhuriyeti Ziraat

(1) 332 S. sayılı matbuat zaptın sonundadır.

Bankasının yazılı müracaati üzerine Ticaret Vekilinin daveti ile toplanır.

Müstacel haller müstesna olmak üzere içtiman gün ve ruznamesi âzaya içtimadan en az beş gün evvel bildirilir.»

REİS — Asım Eren Bey, buyurun.

ASIM EREN (Niğde) — Esbabı mucibede gördük ki; Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası. Umum Müdürü, sonradan heyete sokulmuştur. Asıl mütehasşis unsurlar, Ziraat Bankasının kredi işleri ile meşgul en büyük âmiri, Krediler Umum Müdürü, yahut Krediler Müdürü, her kim ise bu heyete sokulmamıştır. Benim düşünceme göre (Zirai kredi işlerinin nâzımı olacak olan bu heyete heskesten evvel Ziraat Bankasının (Kredi ve zirai kredi müdürleri) girmelidir. Başkaları girer de, Ziraat Bankasının, asıl kredi işleri ile meşgul kredi müdürleri kanun lâyihasına neden girmez?. Bunu lütfen izah etsinler.

REİS — Maddeyi reylerinize arz ediyorum : Kabul edenler.. Kabul etmiyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-yeyete girer.

REİS — Maddeyi reylerinize arz ediyorum : Kabul edenler.. Kabul etmiyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya İera Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi reylerinize arz ediyorum : Kabul edenler.. Kabul etmiyenler.. Kabul edilmiştir.

Lâyihamın birinci müzakeresi bitmiştir.

3. — *Selimbeyzade Ömer Kaptan'a vatani hizmet tertibinden maaş tahsisi hakkında kanun lâyihası ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/146) (1)*

REİS — Heyeti umumiyesi üzerinde söz istiyen var mı? Yok. Maddelere geçilmesini reylerinize arz ediyorum.. Kabul edenler.. Kabul etmiyenler.. Kabul edilmiştir.

(1) 341 S. sayılı matbuva zaptın sonundadır.

Selimbeyzade Ömer Kaptan'a vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması hakkında Kanun

MADDE 1. — Trablusgarp, Balkan, 1 nei Cihhan ve İstiklâl harblerine iştirak ederek emsaline nazaran fevkalâde bir hizmeti sebk eden ve halen ileri yaşta ve yardıma muhtaç bir durumda bulunan Selimbeyzade Ömer Kaptan'a hayatta bulunduğu müddetçe vatani hizmet tertibinden (500) lira maaş bağlanmıştır.

REİS — Madde hakkında söz istiyen? Yok. Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmiyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşrini takibeden ay başından itibaren mer'idir.

REİS — Maddeyi kabul edenler.. Etmiyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükmünü icraya Maliye Vekili memurdur.

REİS — Maddeyi kabul edenler.. Etmiyenler.. Kabul edilmiştir.

Lâyihamın birinci müzakeresi bitmiştir.

ASIM EREN (Niğde) — Reis Bey; böyle müzakere olur mu?.

REİS — Niçin efendim?.

ASIM EREN (Devamla) — Vekiller yok, teklif sahibi yok. Sual soruyoruz cevap verdirmiyorsunuz, müzakereye geçiyorsunuz, bu nasıl istir?.

REİS — Efendim, siz istediğinizi sordunuz. Encümen sualinize cevap vermeye lüzum görmemiş olabilir. Esasen cevap vermeye de mecbur değildir.

4. — *Sinob Mebusu Ömer Özen'in, Orman Kanununun 35 nci maddesinin ikinci fıkrasının tadili hakkında kanun teklifi ve Dahiliye, Ziraat ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/168)*

REİS — Efendim, mevzu ile alâkalı Vekil bulunmadığı için bir defaya mahsus olmak üzere müzakeresini gelecek İnikada bırakıyoruz.

2 Aralık Çarşamba günü saat 15 te toplanılmak üzere İnikada son veriyorum.

Kapanma saati 16,25

6. — SUALLER VE CEVAPLAR

A — TAHRİRİ SUALLER VE CEVAPLARI

1. — *Hatay Mebusu Ahsen Aral'ın, İskenderun ve civarında yabancıların ikametlerine ne zaman müsaade olunacağına dair sualine Dahiliye Vekili Namık Gedik'in tahrirî cevabı (7/385)*

7 Ocak 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Riyasetine

Aşağıdaki sorunun Başvekil tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâletlerini saygırla rica ederim.

Hatay Milletvekili
Ahsen Aral

Soru :

Her mevsim için mühim turist ziyaretleri ile Mısır, Suriye, Irak gibi komşu devletler tebaalarının yaz mevsimlerinde yayla yapmalarına müsaaidolan İskenderun ve civarının yabancılara yasak bölge olarak kabulü suretiyle bu yurt parçasının iktisadi vaziyetinin gelişmesine engelle, memleketin milyonlarca dövizden mahrum edilmesi göz önünde tutularak, bu halin devamına son verilmesinin düşünülüp düşünülmediği, ellerinde pasaport ve ikamet vesikaları gibi muteber vesikaları bulunan yabancıların, kanunu mahsuslarınca, mezkûr şehir dâhilinde gece ve gündüz normal ikametlerine hangi tarihte müsaade olunacağı hakkında lütfen bilgi verilmesini rica ederim.

T. C.

Dahiliye Vekâleti 27 . XI . 1959
Emniyet Umum Müdürlüğü

Şube : 4/A-2

Dosya : 41511-1/3

Numara : 112087

Özeti: Hatay Milletvekili Ahsen Aral'ın sual tahriri hakkında.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyasetine

Başvekâlet Yüksek makamından muhavvel 9 . I . 1959 gün ve Kanunlar Müdürlüğü 7 - 385/2414 - 9947 sayılı yazıları karşılığdır :

İskenderun ve civarında yabancıların ikametlerine ne zaman müsaade edileceğine dair Hatay Mebusu Ahsen Aral tarafından Yüksek Riyase-

tinize verilen ve Başvekâlet makamına tevdi olunan tahrirî sual tahririnin Vekâletimizce cevaplandırılması Başvekâletçe tensip kılındığından, evvelce kendisine verilip bir örneği Riyasetinize de sunulmuş olan cevaba ilâveten, Hatay bölgesindeki Erzin, Dört Yol, Payas, İskenderun, Belen ve Samandağı şehir ve kasabalarını ihtiva eden kısımda ecnebilerin ikamet ve seyahatlerinin İcra Vekilleri Heyetinin 2 . IX . 1959 tarih ve 4/12146 sayılı kararı ile serbest bırakılmış ve bu hususun, 30 . IX . 1959 gün ve 94987 sayılı tamimle valiliklere bildirilmiş bulunduğu tebliğine delâlet buyurulmasını saygırla arz ederim.

Dahiliye Vekili
Dr. Namık Gedik

T. C.

Dahiliye Vekâleti 2 . III . 1959
Emniyet Umum Müdürlüğü

Şube : 4/A - 2

Dosya : 41511 - 1/3

Numara : 22628

Suret

Sayın Ahsen Aral
Hatay Milletvekili

Ankara

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Riyasetine vermiş olduğunuz 7 . I . 1959 tarihli ve Başvekilimiz tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını talebettiğiniz İskenderun ve civarında yabancıların ikametlerine ne zaman müsaade olunacağı hakkındaki tahrirî sual tahririnize Başvekilimiz adına cevap veriyorum.

Askerî zaruretler icabı olarak Hatay ve civarında alınan askerî tedbirler ve buna inzam eden Orta - Doğu'daki istikrarsız durum ile husule gelen hâdiseler karşısında bölgenin keşbediği ehemmiyet dolayısıyla yıkıcı ve menfi propagandalara karşı korunmak maksadiyle Millî Müdafaa Vekâletimizin gösterdiği lüzum üzerine 5683 sayılı Kanununun 2 nci maddesine istinaden İcra Vekilleri Heyetinden istihsal olunan kararlar Hatay ve civarı yasak bölge meydana ithal edilmiş, bu bölgede ecnebilerin

ikamet ve seyahatlerine müsaade etmek salâhiyeti aynı kararlarla vekâletine tevdi buyurulmuştur.

Yurdumuzun savunması bakımından bugünkü şartlar karşısında stratejik önemi haiz olduğundan, iktisadi ve malî mülâhazaların üstünde tutulması icabeden mezkûr bölgedeki yasağın ne zaman kaldırılacağına şimdiden tâyin ve tesbitine imkân görülmemektedir.

Zamanı gelince bu bölgede ecnebilerin ikamet ve seyahatleri hiçbir izne tâbi tutulmadan eskiden olduğu gibi normal şekilde yürütülecektir.

Malûmat husulünü saygı ile rica ederim.

Dahiliye Vekili
Dr. Namık Gedik

2. — *Ankara Mebusu Selim Soley'in, gemi getirmek üzere yabancı memleketlere gönderilen personele verilmesi icabeden paraların ne zaman ödeneceğine dair sualine Millî Müdafaa Vekili Etem Menderes'in tahriri cevabı (7/433)*

5 Şubat 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Aşağıdaki sorunun Millî Müdafaa Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını saygı ile rica ederim.

Ankara Milletvekili
Selim Soley

Yabancı memleketlere gemi getirmek üzere gönderilen personelin yurt dışında iken almaları lâzımgelen paraları alamadıkları, bu yüzden Bakanlığa ve Başbakanlığa müracaat eden hak sahiplerinin (üst makamları rahatsız etmek) suçuyle takibata uğratıldıkları doğru mudur?

Bu personele verilmesi şart olan paraların ödenmemesi ve onların yurt dışında zor durumda bırakılması sebebi nedir?

Halen Bakanlığın kaç kişiye kaç lira borcu vardır?

Vâkı müracaatlere Deniz Kuvvetleri Kumandanlığının Temmuz 1958 ayındaki (Yakında tediye edilecektir) cevabına rağmen hâlâ ödenmeyişinin sebebi nedir?

Ne zaman ödenecektir.

T. C.
M. M. V. 25 . XI . 1959
Hususi Kalem Müdürlüğü
Sayı : 13

Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyasetine
25 Mart 1959 gün ve Kanunlar Müdürlüğü
7-433/2612-16725 sayılı yazıya ek bulunan Ankara Mebusu Selim Soley'in yazılı sorusuna verilen cevabın ilişikte sunulduğunu arz ederim.

Millî Müdafaa Vekili
E. Menderes

Ankara Mebusu Selim Soley'in Büyük Millet Meclisi Riyasetine vermiş olduğu istizah takririnde mevzu bahis hususlar hakkında yapılan işlem aşağıda gösterilmiştir :

1. Yabancı memleketlere gemi getirmek üzere gönderilen deniz personelinin yurt dışında iken almaları lâzımgelen bilûmum kanuni istihkakları, geçen malî yılın son ayında, tamamen kendilerine ödenmiştir.

2. Gemi almak için yurt dışına giden deniz personelinin alacaklarının zamanında ve tamamen ödenmemesinin sebebi; işbu personelin mücbir sebepler dolayısıyla, evvelce tesbit edilen müddetten fazla yurt dışında kalmalarından mütevellidolup fark eden alacakları, personelin yurda dönmelerini mütaakıp ve teklif edilen tahsisat aktarmasının intacında, birinci madde gereğince, kendilerine ödenmiştir.

3. Bu mevzuda halen alacaklı hiçbir deniz personeli mevcut değildir.

4. Bahis mevzuu personel arasında (Üst makamları rahatsız etmek) suçu ile cezalandırılmış her hangi bir askerî şahıs mevcut değildir.

Ancak, 2771 sayılı Ordu dahilî hizmet Kanununun 24 ve mütaakıp maddeleriyle askerî şahısların yapacakları müracaat ve şikâyetleri bir usul ve nizama tâbi tutmuş olduğundan bu kanuni lâzimeye muhalefeti tesbit edilen Gelibolu gemisinden Astsubay Çavuş Gezgin Cantürk hakkında gerekli kanuni takibat yapılmıştır.

3. — *Ankara Mebusu Ahmet Üstün'ün, Çatalağzı elektrik hattından Kalecik kazasına cereyan verilmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair sualine Sanayi Vekâleti Vekili Sebati Ataman'ın, tahriri cevabı (7/574)*

23 Temmuz 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun Sanayi Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını saygılarımla rica ederim.

Ankara Mebusu
Ahmet Üstün

Soru :

Bütçesi pek dar olan Kalecik Belediyesi, Elektrik İşletmesinden de ayrıca zarar etmektedir. Halbuki bu ilcenin içinden Çatalağzı elektrik hattı geçmektedir. Bu hattan Kalecik ilçesine cereyan verilmesi hususunda vekâlet ne düşünmektedir?

T. C.

Sanayi Vekâleti

27.XI.1959

Hususi Kalem Müdürlüğü

Sayı : 1/474

Özü : Bir yazılı soru cevabı
Hk.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Makamına

16 . XI . 1959 T. , 7-574/3475-14937 sayılı

yazınıza :

Çatalağzı elektrik hattından Kalecik kazasına cereyan verilmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair Ankara Mebusu Ahmet Üstün tarafından verilen yazılı soru takririnin cevabı ilişik olarak sunulmuştur.

Saygılarımla arz ederim.

Sanayi Vekâleti Vekili
S. Ataman

Ankara Mebusu Ahmet Üstün'ün 23 . VII . 1959 tarihli yazılı sorusu cevabı

Soru :

Bütçesi pek dar olan Kalecik Belediyesi, Elektrik İşletmesinden de ayrıca zarar etmektedir. Halbuki bu ilcenin içinden Çatalağzı elektrik hattı geçmektedir. Bu hattan Kalecik ilçesine cereyan verilmesi hususunda Vekâlet ne düşünmektedir.

Cevabı :

Kalecik kasabası ve civarının, Kırıkkale - Elmadağ enerji nakil hattından bir kol almak suretiyle beslenmesi ile ilgili etüdler tamamlanmış ve bu hususta İller Bankasınınca tanzim edilen prije Vekâletimizin tasdikinden geçmiş bulunmaktadır.

3 800 000 lira keşif bedelli olup İller Bankası tarafından tahakkuk ettirilecek bulunan mezkûr projenin tatbiki ile Kalecik ve civarındaki 6 nahiye ile 5 köyün kuzey - batı Anadolu enterkonnekte şebekesinden beslenmesi imkân dâhiline girecektir.

4. — Van Mebusu Sait Erdinç'in, 1959 - 1960 ders yılında nerelerde Akşam Kız Sanat Okulu açılacağına dair sualine Maarif Vekâleti Vekili Tevfik İleri'nin tahriri cevabı (7/583)

27 . VII . 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine

Aşağıdaki sorunun Maarif Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını saygılarımla rica ederim.

Van Mebusu
Sait Erdinç

Soru :

1959 - 1960 ders yılında nerelerde Akşam Kız Sanat Okulu açılacaktır? Büyük ve önemli bir ilçe olan Erciş de bunlar arasında mıdır?

T. C.

Maarif Vekâleti

26.XI.1959

Kız Teknik Öğretim Müdürlüğü

Şubesi : Bina ve İhtiyaç

Sayı : 420.67A - 33045

Özet : 1959 - 1960 ders yılında
Akşam Kız Sanat Okulu açılan
yerler h.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine

16 Kasım 1959 tarih ve 7-583 - 3499/15043 sayılı yazınıza karşılığidir.

1959 - 1960 ders yılında kazalarında Akşam Kız Sanat Okulu açılması için müracaatları bulunan 75 kazadan aşağıda isimleri yazılı 22 sinde mahallerinde yapılan tetkik ile, teklif ettikleri binalar Vekâletimizce okul olarak uygun görüldüğünden Akşam Kız Sanat Okulu açılmıştır.

Önemli bir kaza olan Erciş'ten bugüne kadar böyle bir müracaat alınmamış, dolayısıyla bu hususta bir tetkika gidilmemiştir.

1960 - 1961 ders yılında açılacak okullar listesine alınarak gerekli incelemenin mahallinde yapılacağını ve buna göre bir neticeye varılacağını saygılarımla arz ederim.

Maarif Vekili
T. İleri

1959 - 1960 öğretim yılında açılan
Akşam Kız Sanat Okulları

Vilâyeti	Kazası
Denizli	Buldan
»	Çivril
Edirne	Keşan
Ankara	Beypazarı
Urfa	Siverek
Afyon	Emirdağı
Kıbrıs	Magosa
Diyarbakır	Silvan
Hatay	Samandağı
Adana	Kadirli
Aydın	Kuşadası
»	Atça
Afyon	Bolvadin
Kayseri	Pınarbaşı
»	Talas
Eskişehir	Mihalıççık
Samsun	Havza
Konya	Kadınhanı
»	Çumra
Manisa	Soma
Bursa	Karacabey
Çankırı	Çerkes

5. — Van Mebusu Ferid Melen'in, Doğu - Anadolu'da hayvan alım satımında husule gelen durgunluğun giderilmesi için bir tedbir düşünülüp düşünülmediğine dair sualine Ticaret Vekâli Hayrettin Erkmen'in, tahriri cevabı (7/585).

7 . X . 1959

T. B. M. Meclisi Yüksek Riyasetine

Aşağıdaki sorunun Ticaret Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını saygı ile rica ederim.

Van Milletvekili
Ferid Melen

Soru :

Son aylarda Doğu - Anadolu'da hayvan alım satımında büyük bir durgunluk husule gelmiş ve fiyatlar devamlı olarak düşmüştür. Bu muntaka köylüsünü büyük bir sıkıntıya sokmuş bulunan bu durumun düzeltilmesi için vekâletçe bir tedbir düşünülmekte midir?

T. C.

Ticaret Vekâleti
Teşk. Umum Müdürlüğü
Ş. IV.

Sayı : 6/12901

26 . XI . 1959

Özü : Doğu - Anadolu'da
biriken hayvanlar Hak.

T. B. M. Meclisi Reisliğine

Doğu - Anadolu'da hayvan alım satımından husule gelen durgunluğun giderilmesi için bir tedbir düşünülüp düşünülmediğine dair Van Mebusu Ferid Melen tarafından verilen 16 . XI . 1959 tarihli ve 7 - 585/3650 - 15990 sayılı tezkerelerine ekli olarak gönderilen 7 . X . 1959 tarihli tahriri sual takririni üzerine durum tetkik ettirildi.

Filhakika Doğu - Anadolu ve bilhassa Erzurum bölgesinde külliyetli miktarda hayvan biriktiğinin istihbar edilmesi üzerine 5 Ekim 1959 Pazartesi günü Et ve Balık Kurumundan salâhiyetli bir heyet Erzurum'a gönderilmiş ve alâkalılarla yaptıkları temas ve görüşmeler neticesinde hazırlanan raporla, muhtelif sebepler yüzünden 200 - 250 bin baş kadar koyunun bu bölgede teraküm ettiği tesbit olunmuştur.

Bunun üzerine, 6 . X . 1959 tarihinde ittihaz olunan bir İktisadi Koordinasyon Heyeti kararı ile Kuruma 15 milyon liralık kredi temin edilerek:

1. Kombinelerde tatbik edilen fiyatlarda her hangi bir değişiklik yapılmadan Erzurum ve havalisinde teraküm eden hayvanların Erzurum Kombinasyonunun kesim kapasitesi nispetinde ve canlı hayvan fiyatlarını yükseltmeyecek şekilde derhal mubayaasına başlanması;

2. Erzurum Kombinasyonunun kesim kapasitesi haricinde kalan miktar için diğer kombinelerde teslim kaydiyle ve bu kombineler fiyatları esas alınarak mubayaaya geçilmesi,

3. Besicilere muayyen miktar avans vermek suretiyle kış aylarında teslim şartıyla bağlanmalar yapılması,

4. Bütün bu teşebbüslerle beraber arta kalacak hayvanların canlı olarak veya et halinde ihracı için derhal hazırlıklara geçilmesi tebliğ edilmiştir.

Bu suretle 10.X.1959 tarihinden 23.XI.1959 tarihine kadar yukarda arz olunan esaslar dairesinde Erzurum Kombinasyonu tarafından 40 235 baş koyun ve 3 035 baş sığır mubayaa edilmiş bunlardan bir kısmı bu kombinada dondurularak muhafazaya alınmış, kapasite hariçinde kalan diğer kısımlar ise Ankara, Konya ve Trabzon Soğuk Hava depolarına nakledilerek muhafazaya alınmıştır.

Yukarda 2 nci maddede işaret edildiği üzere müstahsıla, Ankara, Konya ve İstanbul kombinalarında cari fiyatlar üzerinden muayyen bir avans verilmek suretiyle Erzurum'da satış ve bu kombinalarda teslim imkânı verilmiş olmasına rağmen hiçbir hayvan sahibi bu şekilde muamele yapmak üzere müracaat etmemiştir.

Muayyen bir avans verilmek ve kış aylarında teslim edilmek şartıyla bağlantılar yapılması hususunda Et ve Balık Kurumu ile besiciler arasında yapılan müzakereler henüz kati bir neticeye bağlanmamış olmakla beraber, halen 47 500 baş koyun için Kurumun teklif ettiği fiyatlarla bağlantı yapmak üzere müracaat vâkı olmuştur. Bu miktarın Aralık başında daha da yükseleceği ve umumi bağlantı yekûnunun 100 000 başı bulacağı tahmin olunmaktadır.

Bu arada hayvan ihracatçıları tarafından Suriye, Lübnan ve diğer bâzı Arap memleketlerine ihraç edilmek üzere bu bölgede hayvan satıldığı gibi hayvan sahiplerinin müsait buldukları piyasalara da peyder pey satış yapmaya devam ettikleri tesbit olunmuştur.

Yukarda tafsilâtı ile izah olunduğu üzere Doğu - Anadolu Bölgesinde teraküm ettiği anlaşılan hayvanlardan bugüne kadar 88 000 baş hayvan fiilen mubayaa edilmiş veya mukaveleyle bağlanmış ve önümüzdeki günlerde de 62 000 baş hayvanın mubayaa için gerekli tedbirler alınmıştır.

Bu suretle bölgeden 150 000 baş hayvan satın alınmış olacaktır.

Mubayaa'nın başladığı ilk 10 gün zarfında Erzurum Kombinasyonu günde 1 700 - 2 000 baş hayvan teslim edilirken bundan sonra teslimatın günlük 400 başa kadar düşmesi, alınan tedbirlerle durgunluğun giderildiğinin, diğer piyasalara hayvan sevkine imkân verildiğinin, bu

suretle bölgedeki birikmenin zail olduğunun açık bir delilidir.

Keyfiyet bilgilerine saygı ile arz olunur.
Ticaret Vekili
H. Erkmen

6. — Ankara Mebusu Ahmet Üstün'ün, 1958 - 1959 yılları içinde PTT ücretlerine ne nispette zam yapıldığına dair sualine Münakalât Vekili Muzaffer Kurbanoglu'nun tahriri cevabı (7/590)

23 Temmuz 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyasetine
Aşağıdaki sorunun Münakalât Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâletlerini saygılarımla rica ederim.

Ankara Mebusu
Ahmet Üstün

Soru :

1958 - 1959 yılları içinde telefon tesisi, muhabere, mektup ve telgraf ücretlerine ne nispette zam yapılmıştır ve bu zamların sebebi nedir?

T. C.

Münakalât Vekâleti 30 . XII . 1959
Özel Kalem Müdürlüğü
Kayıt No. 2068

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine

18 . XI . 1959 gün ve Umumi Kâtiplik Kanunlar Müdürlüğü 7/590 - 3473/14934 sayılı yazıları cevabıdır :

1958 - 1959 yılları içinde PTT ücretlerine ne nispette zam yapıldığına dair Ankara Mebusu Ahmet Üstün tarafından verilen tahriri sual takririne ait cevabın ilişik olarak sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Münakalât Vekili
Muzaffer Kurbanoglu

PTT Ücret tarifeleri

15 . VI . 1959 tarihinde tatbikine başlanan ücret tarifeleri 1 . IV . 1947 de bir, 15.VIII.1955 tarihinde de ikinci defa revizyona tâbi tutulmuştur.

PTT İşletmesinin bütçesindeki cari masraf açığının kapatılması ve yatırım gücünün artırılması ancak tarife değişikliği ile kabil olabilmektedir.

Ayrıca, 1957 Ottawa Dünya Posta Kongresi müzakerelerinde şimdilik kaydiyle mektup postası ücretlerine % 25, koli ücretlerine de % 100 zam yapılması zarureti derpiş edilmişti.

Bilhassa, dünya devletlerinde tatbik edilmekte olan ücret tarifeleri, (asgari ücret tarifelerine sahibolan) memleketimiz ücret tarifelerinin çok üstünde bulunmaktadır.

Tatbik mevkiine konan cari ücret tarifeleri ile, bu farklı ücret nispetleri de mâkul bir şekilde izale edilmiştir.

15 . VI . 1959 tarihinden itibaren uygulanmak üzere dahilî posta ücretleri ile telgraf ve

telefon ücretlerine vasati olarak % 50 zam yapılmıştır.

4 . VIII . 1958 tarihinde yürürlüğe giren Türk Parası Kıymetini Koruma hakkındaki 15 sayılı Karara ve Maliye Vekâletince yayımlanan 1 sayılı tebliğe müsteniden döviz alış verişlerine tatbik edilen primler dolayısıyla Milletlerarası posta münasebetlerinde hesaplara esas olan altın frangın karşılığı 92,39 kuruştan 294,84 kuruşa yükselmiş olması neticesinde haricî münasebetlerden doğan borçlarımız bu nispette fazlaşmıştır. Bu durum muvacehesinde, haricî ücret tarifesinde de ayarlama yapılması icabetmiştir.

1958 - 1959 yılları içinde posta telgraf ücretlerinde vukubulan artışı gösterir liste

	Eski ücret Kr.	Yeni ücret Kr.
Posta :		
a) Mektup	20	30
b) Posta kartı	15	25
c) Gazeteler	0,5	1
ç) Küçük paket	10	15
d) Fono post	15	25
e) Koli (3 - 20 Kg.)	150 - 525	200 - 1000
Telgraf :		
a) Âdi telgraf		
Asgari ücret 10 kelimeye kadar	130	200
Her fazla kelime için	8	12
b) Acele telgraf		
Asgari ücret 10 kelimeye kadar	260	400
Her fazla kelime için	16	24
c) Yıldırım telgraf		
Asgari ücret 10 kelimeye kadar	650	1000
Her fazla kelime için	40	60
ç) Mektup telgraf		
Asgari ücret 25 kelimeye kadar	125	200
Her fazla kelime için	4	6
d) Basın telgrafları		
Asgari ücret 10 kelimeye kadar	25	40
Her fazla kelime için	1	2
Telefon :		
a) Şehir içi (konuşma ücreti)	19	19
b) Sabit tesisler kira ücreti	—	5 - 14 TL.
c) Telefon tesisi :		
İlk 100 metre için	15 TL.	200 TL.
Mütaakıp her 50 metre kesrinden	25 TL.	40 TL.
ç) Devir ücreti	75 TL.	200 TL.
Şehirlerarası :		
a) Âdi konuşma ücretleri (ilk 3 dakika için)		
Gündüz : 40 - 800 kilometreden fazla	90 - 510	150 - 765
Gece : 40 - 800 kilometreden fazla	54 - 306	90 - 459
b) Acele konuşma ücretleri :		
Âdi konuşma ücretlerinden 3 misli fazla olup nispet aynıdır.		

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 28 nci maddesinin tadili hakkında kanun lâyihası ve Ziraat, Ticaret, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/244)

T. C.

Başvekâlet

22 . VIII . 1958

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71-681/2510

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Maliye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İera Vekilleri Heyetince 8.VII.1958 tarihinde kararlaştırılan 3202 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 28 nci maddesinin tadili hakkındaki kanun lâyihasının, esbabı mucibesıyla birlikte, sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

Son senelerde istihsal faaliyetlerimize muvazi olarak büyük bir inkişaf göstermiş olan T. C. Ziraat Bankası kredileri Eylül 1957 sonunda 2 milyar 632 milyon liraya yükselmiş ve 1958 plâsman programında da 3 milyar 141 milyon lira olarak tesbit edilmiş bulunmaktadır.

Mezkûr bankanın 30 Eylül 1957 tarihindeki kredileri yekûnu aynı tarih itibariyle umumi kredi hacminin % 33 üne tekabül etmektedir.

T. C. Ziraat Bankası kredilerinin umumi kredi hacmini içindeki ehemmiyetine binaen, Krediler Yüksek Nâzım Heyetinin, bir yıllık plâsman programının tesbiti ile alâkalı mütat senelik toplantısında Maliye ve Ziraat vekillerinin bizzat bulunmaları ve bu heyete T. C. Merkez Bankası Umum Müdürünün de iştiraki lüzumu hâsıl olmaktadır.

Bu hususu teminen, 3202 sayılı Kanunun Nâzım Heyetinin teşekkül tarzı ve çalışmalarına mütedair 28 nci maddesinin değiştirilmesi uygun görülmüş ve kanun lâyihası bu maksatla ihzar edilmiş bulunmaktadır.

Ziraat Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Ziraat Encümeni
Esas No. 1/244
Karar No. 9

27 . I . 1959

Yüksek Reisliğe

Encümenimize havale edilen Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 28 nci maddesinin tadili hakkında kanun lâyihası ilgili Hükümet temsilcilerinin iştirakiyle encümenimizde tetkik ve müzakere edildi.

Esbabı mucibede de tafsilen izah edildiği ve hile belirtilen hususlar encümenimizce de yerinde görülerek lâyihanın 1 nci maddesinin sekizinci satırındaki (tevzi) kelimesinden sonra unutulmuş olan (nispeti) kelimesi ilâve edilerek ve yine aynı maddenin 9 nu satırında takdim tehir yapılarak «Maliye» yerine «Ticaret», «Ticaret» yerine «Ziraat», «Ziraat» yerine de «Maliye» şeklinde düzeltilerek lâyiha diğer maddeleriyle aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Ticaret Encümenine gönderilmek üzere Yüksek Reisliğe saygı ile sunulur.

Ziraat Encümeni

Reisi
Muğla
T. Akarca

Mazbata Muharriri
Kütahya
İ. Haznedar

Kâtip
Kastamonu
M. Akdoğanlı
Amasya
F. Çöl
Denizli
R. Tavashoğlu

Ağrı
S. Yatağan
Bursa
S. Karacabey
İstanbul
S. Erengil
İmzada bulunamadı

Kastamonu
N. Batur
Kırklareli
D. Tekand
İmzada bulunamadı

Kastamonu
S. Çağlar
Niğde
A. Gürün

Samsun
A. Eker
Sinob
H. Özkan

Samsun
H. Tekay
Kocaeli
N. Unat
Tekirdağ
A. Paker
İmzada bulunamadı

Ticaret Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Ticaret Encümeni
Esas No. 1/244
Karar No. 15

17 . II . 1959

Yüksek Reisliğe

Encümenimize havale edilen Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 28 nci maddesinin tadili hakkındaki kanun lâyihası ilgili hükümet temsilcilerinin iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi:

Esbabı mucibede etraflıca izah edildiği ve hile belirtilen hususlar encümenimizce de yerinde mütalâa edilmiştir. Yalnız lâyihanın 1 nci maddesinin 8 nci satırındaki «Tevzii» keli-

meninden sonra unutulmuş olan «Nispeti» kelimesi ilâve edilerek, yine 1 nci maddenin 2 nci ve 4 nci paragraflarındaki Maliye, Ticaret ve Ziraat Vekâletleriyle kelimelerinde sıra değişikliği yapılarak «Ticaret, Ziraat ve Maliye Vekâletleri» şeklinde yazılarak, aynı şekilde 1 nci maddenin 3 nci paragrafındaki Maliye ve Ziraat Vekilleri kelimelerin de «Ziraat ve Maliye Vekilleri» şeklinde değiştirilerek 1 nci madde

tadilen diğer maddeler ise aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Maliye Encümenine havale huyurulmak üzere Yüksek Reislığe sunulur.

Ticaret Encümeni Reisi	M. M.
Konya	Manisa
N. Tahralı	N. S. Altuğ
Kâtip	
Konya	Ankara
M. Güzelkılınç	M. A. Ceritoğlu
	Ankara
	N. Ceritoğlu

Ankara	Antalya	Antalya
H. Tez	M. Ak	İ. Subaşı
Aydın	Balıkesir	Çankırı
H. Coşkun	F. Ocak	K. Tabak
Çorum	Kars	Kayseri
F. Hacirecepoğlu	F. Aktaş	Ö. Başeğmez
Konya	Ordu	Ordu
Ö. Şeker	K. Sağra	M. Tekin
		İmzada bulunamadı
		Yozgad
		N. Tanal
Trabzon		
F. Karanıs		

Maliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Maliye Encümeni
Esas No. 1/244
Kıra No. 40

20. V. 1959

Yüksek Reislığe

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 28 nci maddesinin tadili hakkındaki kanun lâyihası encümenimizde alâkalı vekâletler temsilcilerinin de iştirakleriyle tetkik ve müzakere edildi :

Hükümet lâyihasının esbabı mucibesinde serd edilen hususlar encümenimizce de yerinde mütalâa edilmiştir. Ancak, kanun metninin 1 nci maddesinde Ziraat Encümeninin yapmış olduğu bazı düzeltme ve takdim tehirler encümenimizce uygun görülerek kanun lâyihası mezkûr encümenin tadili şeklinde aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Encümenine tevdi edilmek üzere Yüksek Riyasete sunulur.

Maliye Encümeni Reisi	Mazbata Muharriri
Bursa	Bursa
K. Yılmaz	M. Kayalar
Amasya	Antalya
H. Koray	Adnan Selekler
	İmzada bulunamadı
Erzincan	Kırklareli
C. Işık	A. Sakman
Tokad	Samsun
A. İspirli	A. Saraçoğlu
	Zonguldak
	A. Akın

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Esas No. 1/244
Karar No. 131

8. VI. 1959

Yüksek Reisliğe

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 28 nci maddesinin tadili hakkında Maliye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise arzı İera Vekilleri Heyetince kararlaştırılıp Başvekâletin 22 Ağustos 1958 tarihli ve 71-681/2510 sayılı tezkeresiyle gönderilen kanun lâyihası Ziraat ve Ticaret encümenleri mazbatalarıyla birlikte encümenimize havale edilmiş olmakla alâkalı vekâlet mümessilleri hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Kanun lâyihası, esbabı mucibesinde de arz ve izah edildiği üzere zirai kredilerin 1958 yılında (3) milyar (141) milyon lira olarak tesbit edilmiş olduğu ve bu miktarın da umumi kredi hacminin % 33 üne tekabül ettiği cihetle 3202 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 28 nci maddesi gereğince teşkil edilmiş olan «Krediler yüksek nâzım heyetine» Maliye ve Ziraat vekilleri ile Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Umum Müdürünün de iştirakini temin maksadiyle mezkûr maddede değişiklik yapılmasını istihdaf etmektedir.

Lâyiha üzerinde cereyan eden müzakerelerden ve Hükümet mümessillerinin de verdikleri mütemmim izahattan sonra lâyihanın sevkini mucip sebepler encümenimizce de yerinde görülerek lâyihayı bidayeten tetkik eden Ziraat Encümeninin tadilen kabul etmiş olduğu birinci madde ile lâyihamın 2 ve 3 ncü maddeleri

Hükümetin teklifi vechile aynen kabul edilmiştir.

Kanun lâyihası, Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reisvekili	Mazbata M.	Kâtip
Muğla	İzmir	Diyarbakır
N. Özsan	B. Bilgin	M. H. Ünal
Afyon K.	Afyon K.	Artvin
N. Topcuoğlu	M. Â. Ülgen	H. Çeltikçioğlu
Çorum	Denizli	Diyarbakır
Y. Gürsel	A. R. Karaca	H. Turgut
Gazianteb	İsparta	İstanbul
E. Cenani	T. Tağlı	M. Erdener
İstanbul	İstanbul	İstanbul
N. Kırşan	İ. Sevel	N. N. Yücel
İzmir	Kastamonu	Kayseri
D. Akbel	M. İslamoğlu	O. Kavuncu
Konya	Manisa	Nevşehir
M. Bağrıaçık	S. Mihçioğlu	N. Önder
Rize	Rize	Rize
H. Agun	İ. Akçal	M. Önal
Sinob	Trabzon	Yozgad
Ö. Özen	İ. Şener	T. Alpay
	Zonguldak	
	H. Timur	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

3202 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 28 nci maddesinin tadili hakkında kanun lâiyhası

MADDE 1. — 3202 sayılı Kanunun 28 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

«Bankanın umumi faaliyet ve plâsman programının ana hatlarının tesbiti, kredilerin istihsal mevzuları bakımından millî ekonomi icaplarına ve bu kanunun 4 ncü maddesi hükmüne uygun olarak çiftçi zümrelerinin ihtiyaçlarına göre tevzii, şekil ve tarzlarının tâynini ve bu mevzular üzerinde Maliye, Ticaret ve Ziraat Vekâletleriyle Banka İdare Meclisi tarafından vâkı olacak talep ve müracaatların tetkiki ve umumiyetle zirai kredilerin memleketin yüksek icaplarına göre rasyonel bir şekilde tanzimi için Ticaret Vekilinin reisliği altında bir «Krediler Yüksek Nâzım Heyeti» teşkil olunmuştur.

Maliye ve Ziraat Vekilleri bu Heyetin tabii âzasıdırlar.

Maliye, Ticaret ve Ziraat Vekâletlerinden ayrıca birer mümessil ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Umum Müdürü ile Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası İdare Meclisi Reis ve âzaları, Umum Müdür ve Umum Müdür muavinleri Heyete âza olarak iştirak ederler.

Heyet Ticaret Vekilinin doğrudan doğruya isteği veya Maliye yahut Ziraat Vekilinin talebi veyahut da Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasının yazılı müracaatı üzerine Ticaret Vekilinin daveti ile toplanır.

Müstacel haller müstesna olmak üzere içtimanın gün ve ruznamesi âzaya içtimadan en az beş gün evvel bildirilir.»

ZİRAAT ENCÜMENİNİN TADİLİ

3202 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 28 nci maddesinin tadili hakkında kanun lâiyhası

MADDE 1. — 3202 sayılı Kanunun 28 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Bankanın umumi faaliyet ve klâsman programının ana hatlarının tebiti, kredilerin istihsal mevzuları bakımından millî ekonomi icaplarına ve bu kanunun 4 ncü maddesi hükmüne uygun olarak çiftçi zümresinin ihtiyaçlarına göre tevzi nispeti şekil ve tarzlarının tâynini ve bu mevzular üzerinde Ticaret, Ziraat ve Maliye vekâletleri ile Banka İdare Meclisi tarafından vâkı olacak talep ve müracaatların tetkiki ve umumiyetle zirai kredilerin memleketin yüksek icaplarına göre rasyonel bir şekilde tanzimi için Ticaret Vekilinin reisliği altında bir; «Krediler Yüksek Nâzım Heyeti» teşkil olunmuştur.

Maliye ve Ziraat Vekilleri bu Heyetin tabii âzasıdırlar.

Maliye, Ticaret ve Ziraat vekâletlerinden ayrıca birer mümessil ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Umum Müdürü ile Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası İdare Meclisi Reisi ve âzaları, Umum Müdür ve Umum Müdür muavinleri Heyete âza olarak iştirak ederler.

Heyet Ticaret Vekilinin doğrudan doğruya istediği veya Maliye yahut Ziraat Vekilinin talebi veyahut da Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasının yazılı müracaatı üzerine Ticaret Vekilinin dâveti ile toplanır.

Müstacel haller müstesna olmak üzere içtimanın gün ve ruznamesi âzaya içtimadan en az beş gün evvel bildirilir.»

TİCARET ENCÜMENİNİN TADİLİ

3202 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 28 nci maddesinin tadili hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — 3202 sayılı Kanunun 28 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

«Bankanın umumi faaliyet ve plâsman programının ana hatlarının tesbiti, kredilerin istihsal mevzuları bakımından milli ekonomi icaplarına ve bu kanunun 4 ncu maddesi hükmüne uygun olarak çiftçi zümlerinin ihtiyaçlarına göre tevzi nispeti, şekil ve tarzlarının tâyini ve bu mevzular üzerinde Ticaret, Ziraat ve Maliye Vekâletleriyle Banka İdare Meclisi tarafından vâkı olacak talep ve müracaatların tetkiki ve umumiyetle zirai kredilerin memleketin yüksek icaplarına göre rasyonel bir şekilde tanzimi için Ticaret Vekilinin Reislîği altında bir; «Krediler Yüksek Nâzım Heyeti» teşkil olunmuştur.

Ziraat ve Maliye Vekilleri bu Heyetin tabîî âzasıdır.

Ticaret, Ziraat ve Maliye Vekâletlerinden ayrıca birer mümessil ve Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Umum Müdürü ile Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası İdare Meclisi Reis ve âzaları, Umum Müdür ve Umum Müdür muavinleri Heyete âza olarak iştirak ederler.

Heyet, Ticaret Vekilinin doğrudan doğruya isteği veya Maliye yahut Ziraat Vekilinin talebi veyahut da Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasının yazılı müracaati üzerine Ticaret Vekilinin dâveti ile toplanır.

MALİYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

3202 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 28 nci maddesinin tadili hakkında Kanun

MADDE 1. — Ziraat Encümeninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

3202 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 28 nci maddesinin tadili hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Ziraat Encümeninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hü.

Zr. E.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-
riyete girer.

MADDE 2. — Lâyihanın ikinci maddesi ay-
nen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya
İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

MADDE 3. — Lâyihanın üçüncü maddesi ay-
nen kabul edilmiştir.

8 . VII . 1958

Başvekil	Devlet Vekili
<i>A. Menderes</i>	<i>S. Ağaoğlu</i>
Devlet Vekili	Devlet Vekili
<i>E. Kalafat</i>	<i>M. Kurbanoğlu</i>
Adliye Vekili	Millî Müdafaa Vekili
<i>E. Budakoğlu</i>	<i>E. Menderes</i>
Dahiliye Vekili	Hariciye Vekili
<i>Dr. N. Gedik</i>	<i>F. R. Zorlu</i>
Maliye Vekili	Maarif Vekili
<i>H. Polatkan</i>	<i>C. Yardımcı</i>
Nafia Vekili	Ticaret Vekili
<i>T. İleri</i>	<i>A. Aker</i>
Srh. ve İç. Mua. Vekili	Güm. ve İnh. Vekili
<i>Dr. L. Kırdar</i>	<i>H. Hüsmen</i>
Ziraat Vekili	Münakalât Vekili
<i>N. Ökmen</i>	<i>F. Uçaner</i>
Çalışma Vekili	Bas. - Yay. ve Turz. Vekili ve
<i>H. Erkmen</i>	Sanayi V. V.
	<i>S. Yırcalı</i>
İmar ve İskân Vekili	
<i>M. Berk</i>	

Ti. E.

Müstacel haller müstesna olmak üzere içtimain gün ve ruznamesi âzaya içtimadan en az beş gün evvel bildirilir.»

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Mal. E.

MADDE 2. — Lâyihamın ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Lâyihamın 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

B. E.

MADDE 2. — Hükümetin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Selimbeyzade Ömer Kaptan'a vatani hizmet tertibinden maaş tahsisi hakkında kanun lâiyhası ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/146)

T. C.

Başvekâlet

11 . II . 1958

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71-631/680

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Selimbeyzade Ömer Kaptan'a vatani hizmet tertibinden maaş tahsisi hakkında Millî Müdafaa Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İera Vekilleri Heyetince 18 . I . 1958 tarihinde kararlaştırılan kanun lâiyhasının, esbabı mucibesıyla birlikte, sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

Selimbeyzade Ömer Kaptan'ın Trablusgarp, Balkan ve 1 nci Cihan harbleriyle İstiklâl Harbinde emsaline nazaran üstün hizmetlerde bulunduğu, harb tarihi kayıtlarına göre de Adapazarı muntakasında 24 ncü Tümen emrindeki Kuvayı Milliye müfrezeleri arasında Ömer Kaptan Çetesinin mevcudolduğu, Ömer Kaptan'ın çetesiyile beraber, Adapazarı, Düzce ve Hendek isyanlarının tedibi ile İzmit karargâhına iştirak ettiği, ayrıca Çolak İbrahim Bey kumandasındaki kuvveyi seyyare ile beraber Düzce ve Yozgad isyanlarının bastırılmasında faaliyet gösterdiği anlaşılmaktadır.

Bundan başka Ali Fuad Cebesoy'un 24 . IX . 1931 tarihinde harb tarihi dairesinde verdiği «XX nci Ordu Geyve harekâtı» adlı hâtıratında harekât sırasında kuvayı milliye çete reislerinden olduğu kaydedilmekte bulunduğundan, halen ileri yaşta ve yardıma muhtaç durumda bulunan Ömer Kaptan'a vatani hizmet tertibinden (170) lira aylık bağlanması için ilişik kanun lâiyhası hazırlanmıştır.

Maliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Maliye Encümeni
Esas No. : 1/146
Karar No. : 8

23 . XII . 1958

Yüksek Reisliğe

Selimbeyzade Ömer Kaptan'a vatani hizmet tertibinden maaş tahsisi hakkındaki kanun lâyihası encümenimizde alâkalı. Hükümet mümessillerinin iştirakleriyle tetkik ve müzakere edildi:

Lâyihanın esbabı mucibesinde zikredilen sebepler esas itibariyle encümenimizce de uygun görülmüştür.

Ancak, kanun metninde vuzuğu, emsali tekliflerle uygunluğu temin için 1 nci ve 2 nci maddede gerekli değişiklikler yapılmış ve bağlanan maaş miktarının 350 liraya çıkarılması münasip görülmüştür.

Üçüncü madde ise aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Encümenine tevdi edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Maliye Encümeni Reisi	M. Muharriri
Bursa	Bursa
<i>K. Yılmaz</i>	<i>M. Kayalar</i>
Amasya	Bursa
<i>H. Koray</i>	<i>Y. Teksel</i>
Gümüşane	Çorum
<i>A. Karaman</i>	<i>C. Köstekçi</i>
	Kars
	O. Yeltekin
	İmzada bulunamadı
Kırklareli	Konya
<i>A. Sakman</i>	<i>H. A. Keymen</i>
	<i>M. Z. Tulunay</i>
	Zonguldak
	<i>A. Akın</i>

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Esas No. 1/146
Karar No. 137

9 . VI . 1959

Yüksek Reisliğe

Selimbeyzade Ömer Kaptan'a vatani hizmet tertibinden maaş tahsisi hakkında Millî Müdafaa Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise arzı İcra Vekilleri Heyetince kararlaştırılıp Başvekâletin 11 Şubat 1958 tarihli ve 71 - 631/680 sayılı tezkeresiyle gönderilen kanun lâyihası Maliye Encümeni mazbatasıyla birlikte encümenimize havale edilmiş olmakla Maliye Vekâleti mümessili hazır olduğu halde tetkik ve müzakere edildi.

Kanun lâyihası, esbabı mucibesinde de arz ve izah edildiği üzere Trablusgarp, Balkan ve Birinci Cihan harblerine iştirak eden ve İstiklâl Savaşında da harb tarihi kayıtlarına göre Adapazarı mıntakasında 24 ncü Tümen emrin-

deki Kuvayi Milliye müfrezeleri arasından kendi adını taşıyan çetesiyle Adapazarı, Düzce, Hendek ve Yozgad isyanlarının bastırılmasında faaliyet gösteren ve bugün çok yaşlı ve yardıma muhtaç bulunan Selimbeyzade Ömer Kaptan'a vatani hizmet tertibinden 170 lira maaş tahsisini temin maksadiyle ihzar ve sevk edilmiş bulunmaktadır.

Lâyihayı bidayeten tetkik eden Maliye Encümeni 1 nci ve 2 nci maddelerinde redaksiyon bakımından değişiklik yapmak ve maaş miktarını 350 liraya iblâğ etmek suretiyle kabul etmiştir.

Lâyiha üzerinde encümenimizde cereyan eden müzakerelerden sonra uzun yıllar ömrünü

harblerde geçiren ve halen çok yaşlı ve yardıma muhtaç bir durumda bulunan Ömer Kaptan'a vatani hizmet tertibinden maaş tahsisine mütaallik kanun lâiyhası encümenimizce de uygun mütalâa edilerek maddelerin müzakeresine geçilmiş ve maaş ve ücretlere yüzde yüz zam yapılmasını derpiş eden kanunun neşrin-den sonra vatani hizmet tertibinden bağlanmış olan maaş miktarının beş yüz lira olarak tesbit edilmiş olduğu cihetle Maliye Encümenince kabul edilmiş olan 350 lira (500) liraya iblâğ edilmek suretiyle lâyiha Maliye Encümeninin tadili veçhile aynen kabul edilmiştir.

Kanun lâiyhası, Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reislige sunulur.

Reis V.	Mazbata M.	
Muğla	İzmir	Afyon K.
N. Özsan	B. Bilgin	N. Topcuoğlu

Afyon K. M. Â. Ülgen	Artvin H. Çeltikçioğlu	Çorum Y. Gürsel
Diyarbakır H. Turgut	Gaziantep E. Cenani	İsparta T. Tıfıl
İstanbul N. Kırşan	İstanbul N. N. Yücel	İzmir D. Akbal
Kastamonu M. İslâmoğlu	Kayseri O. Kavuncu	Kütahya S. S. Nasuhioğlu
Manisa S. Mihçioğlu	Nevşehir N. Önder	Rize İ. Akçal
Siird M. D. Süalp	Sinob Ö. Ösen	Trabzon İ. Şener
Yozgad T. Alpay		Zonguldak H. Timur

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Selimbeyzade Ömer Kaptan'a vatani hizmet tertibinden maaş tahsisi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Trablusgarp, Balkan, 1 nei Cihan ve İstiklâl harblerine iştirak ederek emsiline nazaran fevkalâde bir hizmeti sebk eden ve halen ileri yaşta ve yardıma muhtaç bir durumda bulunan Selimbeyzade Ömer Kaptan'a hayatta bulunduğu müddetçe vatani hizmet tertibinden (170) lira maaş tahsis edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükmünü icraya Maliye Vekili memurdur.

18 . I . 1958

Başvekil
A. Menderes
Devlet Vekili ve
Başvekil Yardımcısı
T. İleri
Devlet Vekili
E. Kalafat
Devlet Vekili
M. Kurbanoglu
Adliye Vekili
E. Budakoğlu
Millî Müdafaa Vekili
Ş. Ergin
Dahiliye Vekili ve
Hariciye V. V.
Dr. N. Gedik

MALİYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Selimbeyzade Ömer Kaptan'a vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması hakkında Kanun

MADDE 1. — Trablusgarp, Balkan, 1 nei Cihan ve İstiklâl harblerine iştirak ederek emsiline nazaran fevkalâde bir hizmeti sebk eden ve halen ileri yaşta ve yardıma muhtaç bir durumda bulunan Selimbeyzade Ömer Kaptan'a hayatta bulunduğu müddetçe vatani hizmet tertibinden 350 lira maaş bağlanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde ay başından itibaren mer'idir.

MADDE 3. — Lâyihanın 3 neü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hariciye Vekili
—
Maliye Vekili
H. Polatkan
Maarif Vekili
C. Yardımcı
Nafia Vekili
E. Menderes
Ticaret Vekili
A. Aker
Sıh. ve İç. Mua. Vekili
Dr. L. Kırdar
Güm. ve İnh. Vekili
H. Hüsmen

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Selimbeyzade Ömer Kaptan'a vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Trablusgarp, Balkan, 1 nei Cihan ve İstiklâl harblerine iştirak ederek emsiline nazaran fevkalâde bir hizmeti sebk eden ve halen ileri yaşta ve yardıma muhtaç bir durumda bulunan Selimbeyzade Ömer Kaptan'a hayatta bulunduğu müddetçe vatani hizmet tertibinden (500) lira maaş bağlanmıştır.

MADDE 2. — Maliye Encümeninin 2 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin 3 neü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Ziraat Vekili
N. Ökmen
Münakalât Vekili
F. Uçaner
Çalışma Vekili
H. Erkmən
İmar Vekili
M. Berk
Bas. - Yay. ve Turz. Vekili
S. Yırcalı
Sanayi Vekili
S. Ağaoğlu